

სს "ქართული ლუდის კომპანია"

2018 წლის ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	8
კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება	9
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	10
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	11

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „ქართული ლუდის კომპანია“ აქციონერებსა და საზედამხებელო საბჭოს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებას მითითებული თარიღისთვის დასრულებული წლისთვის, და მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას, ფინანსურ ანგარიშგებას საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ები) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის და სხვა ჩვენი ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან შესაბამის, საქართველოში არსებულ, ეთიკურ მოთხოვნებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისთვის საკმარის და მართებულ საფუძველს.

აუდიტის მნიშვნელოვანი საკითხები

აუდიტის მნიშვნელოვანი საკითხები მოიცავს საკითხებს, რომლებიც ჩვენი პროფესიონალური მსჯელობით, ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში. ეს საკითხები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის და ჩვენი დასკვნის გაკეთების პროცესში თანმიმდევრობით არის გათვალისწინებული და ჩვენ არ გავცემთ ცალკე დასკვნას მათთან დაკავშირებით.

შემოსავლის აღიარება, ფასდაკლებები, შეღავათები და დაფარვის საფასური	
აუდიტის მნიშვნელოვანი საკითხები	შესაბამისი აუდიტორული პროცედურები
როგორც ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში არის მითითებული კომპანიის გაყიდვები მოცემულია სავაჭრო ფასდაკლებებისა და მომხმარებელთა შეღავათების გამოკლებით (ლისტინგ ხელშეკრულებებთან ან სარეკლამო საქმიანობასთან და დაფარვის საფასურთან დაკავშირებული ხარჯების ჩათვლით). ცვლადი ანაზღაურების შეფასება მაშასადამე მოიცავს ასეთ ხელშეკრულებებთან ან საქმიანობასთან დაკავშირებული ვარაუდების გაკეთებას. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ სავაჭრო ფასდაკლებების, შეღავათების და დაფარვის საფასურის შეფასება არის მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხი, სავაჭრო ფასდაკლებებისა, შეღავათების და დაფარვის საფასურის არსებობის გათვალისწინებით.	ჩვენ ჩავატარეთ შემდეგი აუდიტორული პროცედურები მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხების გადაჭრისთვის: - ჩვენ შევასეთ კომპანიის მიერ გამოყენებული შემოსავლის აღიარების მეთოდების საერთაშორისო ფინანსური აღრიცხვის სტანდარტებთან (ფასს) შესაბამისობა, კერძოდ ფასს 15-ის თავდაპირველი გამოყენების ჭრილში, მისი გავლენა მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლების აღიარებაზე. - ჩვენ ასევე ჩავატარეთ მნიშვნელოვანი პროცედურები შემდეგის შესაფასებლად: • სწორად იყო თუ არა შეფასებული და აღიარებული ანგარიშგების თარიღისთვის მომხმარებლებზე ასანაზღაურებელი ოდენობები (i) ყველა მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან ვარაუდების შეჯერებით, და (ii) გამოყენებული ვარაუდების შემოწმებით, შესაბამისობის შემთხვევაში, განხორციელებულ ქმედებებთან ან კონკრეტულ სიტუაციებთან და სამომხმარებლო ვაჭრობის პრაქტიკებთან დაკავშირებით; • აღიარდა თუ არა შემოსავალი შესაბამის პერიოდში (i) იმ გარიგებების შემოწმებით რომლებიც განხორციელდა ანგარიშგების თარიღის შემდეგ რათა მოხდეს ნებისმიერი დაურიცხავი ფასდაკლებების და შეღავათების იდენტიფიცირება და (ii) დარიცხვებში ცვლილებების ანალიზის და მმართველობის დარიცხვასთან დაკავშირებით გაკეთებული ვარაუდების სიზუსტის შემოწმებით, მომხმარებლებზე შემდგომ გამოწერილი ბონუსების ანგარიშგაქტურების შემოწმების გზით. • მმართველობის მიერ შეღავათებთან და დაფარვის საფასურთან დაკავშირებით გაკეთებული ახსნა-განმარტებების ადეკვატურობა.
მმართველობითი ანგარიში	

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია „მმართველობითი ანგარიშზე“. ეს უკანასკნელი ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გაცემთ მასთან დაკავშირებულ რწმუნებას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და, განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიში ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავეცნობით მმართველობით ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით გამოგვაქვს დასკვნა, სხვა ინფორმაცია:

- შეესაბამება თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებას და შეიცავს თუ არა ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიანად წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთი მექანიზმების შემუშავებაზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის უნარის შეფასებაზე, განაგრძოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს კომპანიის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, შეიცავს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი, რომ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა კომპანიის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ ზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვეყნე დააყენოს

კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ასევე წარვუდგენთ ჩვენს მიერ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მყოფ ანგარიშს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და გავუზიარებთ მათ ინფორმაციას ყველა ურთიერთობის და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებიც შესაძლოა ეხებოდეს ჩვენს დამოუკიდებლობას და, შესაბამის შემთხვევაში, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ ზომებს.

მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებთან გაზიარებულ საკითხებზე დაყრდნობით, ჩვენ განვსაზღვრავთ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორული შემოწმების პროცესში და რომლებიც მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხებს განეკუთვნებიან. აღნიშნულ საკითხებს განვიხილავთ აუდიტორთა ანგარიშში, თუ კანონი ან მარეგულირებელი პროცედურები არ გამორიცხავენ ამგვარი საკითხების გაცემას ან, როდესაც, განსაკუთრებით იშვიათ ვითარებაში, ჩვენ განვსაზღვრავთ, რომ საკითხი არ უნდა იქნას წარმოდგენილი ჩვენს ანგარიშში, იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ქცევის უარყოფითმა გავლენამ შესაძლოა გადაწონოს შესაბამისი კომუნიკაციის საზოგადოებრივი ინტერესის ბენეფიტები.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაცა, არის:

კარენ საფარიანი

კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.

- ვფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გაეუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ასევე წარუდგენთ ჩვენს მიერ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მყოფ ანგარიშს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და გავუზიარებთ მათ ინფორმაციას ყველა ურთიერთობის და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებიც შესაძლოა ეხებოდეს ჩვენს დამოუკიდებლობას და, შესაბამის შემთხვევაში, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ ზომებს.

მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებთან გაზიარებულ საკითხებზე დაყრდნობით, ჩვენ განვსაზღვრავთ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორული შემოწმების პროცესში და რომლებიც მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხებს განეკუთვნებიან. აღნიშნულ საკითხებს განვიხილავთ აუდიტორთა ანგარიშში, თუ კანონი ან მარეგულირებელი პროცედურები არ გამოირიცხავენ ამგვარი საკითხების გაცემას ან, როდესაც, განსაკუთრებით იშვიათ ვითარებაში, ჩვენ განვსაზღვრავთ, რომ საკითხი არ უნდა იქნას წარმოდგენილი ჩვენს ანგარიშში, იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ქცევის უარყოფითმა გავლენამ შესაძლოა გადაწონოს შესაბამისი კომუნიკაციის საზოგადოებრივი ინტერესის ბენეფიციები.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საჭარიანი

შპს „KPMG Georgia“
20 ივნისი, 2019 წელი

*სს „ქართული ლუდის კომპანია“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით*

000' ლარი	შენიშვნები	31 დეკემბერი 18	31 დეკემბერი 17
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	12	82,233	76,817
არამატერიალური აქტივები		95	114
გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები		3,069	49
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		162	163
მეკავშირე საწარმოებში ფლობილი ინვესტიციები	13	3,485	3,801
სულ გრძელვადიანი აქტივები		89,044	80,944
მარაგები	14	17,808	15,112
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	15	17,113	14,825
ფულადი სახსრები და საბანკო ნაშთები	16	8,483	1,050
მიმდინარე აქტივები		43,404	30,987
სულ აქტივები		132,448	111,931
კაპიტალი	17		
სააქციო კაპიტალი		56,520	56,520
გაუნაწილებელი მოგება		10,644	3,420
სულ კაპიტალი		67,164	59,940
სესხები და კრედიტები	18	20,298	31,782
ობლიგაციები	18	24,750	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		45,048	31,782
სესხების და კრედიტების მიმდინარე წილი	18	10,470	7,604
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	19	9,395	8,523
საინვესტიციო ვალდებულებები		-	3,888
მიმდინარე გადასახადი		371	194
მიმდინარე ვალდებულებები		20,236	20,209
სულ ვალდებულებები		65,284	51,991
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		132,448	111,931

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და განთავსებულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 11 - 45 გვერდებზე.

სს „ქართული ლუდის კომპანია“
2018 წლის მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

’000 ლარი	შენიშვნები	2018	2017
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	6	87,834	75,044
გაყიდვების თვითღირებულება	7	(49,540)	(36,890)
მთლიანი მოგება		38,294	38,154
გაყიდვის და დისტრიბუციის ხარჯები	9	(16,513)	(15,602)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(8,648)	(7,393)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე		(323)	(445)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		1,018	15
სხვა საოპერაციო ზარალი	10	(3,945)	(3,833)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები		9,883	10,896
ფინანსური შემოსავალი	11	505	-
ფინანსური ხარჯები	11	(2,701)	(6,073)
წმინდა ფინანსური ხარჯები		(2,196)	(6,073)
მეკავშირე საწარმოს ზარალის წილი			
გადასახადების გამოკლებით	13	(316)	-
მოგება დაბეგვრამდე		7,371	4,823
მოგების გადასახადი		-	-
მოგება და წლის სხვა სრული შემოსავალი		7,371	4,823

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მისი სახელით ხელმოწერილია 2019 წლის 20 ივნისს:

კახაბერ კოტრიკაძე
 დირექტორი

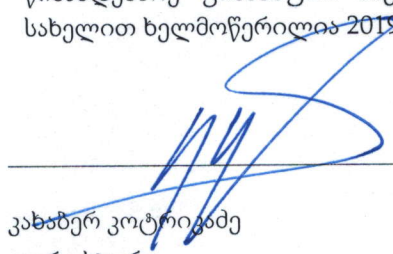
გიორგი ხუბუა
 მთავარი ბუღალტერი

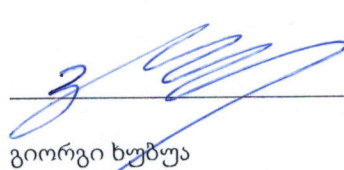
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და განთავსებულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 11-45 გვერდებზე.

სს „ქართული ლუდის კომპანია“
2018 წლის მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	2018	2017
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	6	87,834	75,044
გაყიდვების თვითღირებულება	7	(49,540)	(36,890)
მთლიანი მოგება		38,294	38,154
გაყიდვის და დისტრიბუციის ხარჯები	9	(16,513)	(15,602)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(8,648)	(7,393)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე		(323)	(445)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		1,018	15
სხვა საოპერაციო ზარალი	10	(3,945)	(3,833)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები		9,883	10,896
ფინანსური შემოსავალი	11	505	-
ფინანსური ხარჯები	11	(2,701)	(6,073)
წმინდა ფინანსური ხარჯები		(2,196)	(6,073)
მეკავშირე საწარმოს ზარალის წილი			
გადასახადების გამოკლებით	13	(316)	-
მოგება დაბეგრამდე		7,371	4,823
მოგების გადასახადი		-	-
მოგება და წლის სხვა სრული შემოსავალი		7,371	4,823

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მისი სახელით ხელმოწერილია 2019 წლის 20 ივნისს:

კახაბერ კოტრიკაძე
დირექტორი

გიორგი ხუბუა
მთავარი ბუღალტერი

*სს „ქართული ლუდის კომპანია“
2018 წლის კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება*

	<u>კომპანიის კაპიტალის მფლობელებზე მიკუთვნებადი</u> (დაგროვილი ზარალი)/		
	<u>სააქციო კაპიტალი</u>	<u>გაუნაწილებელი მოგება</u>	<u>სულ კაპიტალი</u>
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	56,520	(1,403)	55,117
სულ სრული შემოსავალი			
მოგება და სულ წლის სრული შემოსავალი	-	4,823	4,823
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	56,520	3,420	59,940
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	56,520	3,420	59,940
კორექტირება ფასს 9-ის გამოყენებაზე (იხ. შენიშვნა 5)	-	(147)	(147)
კორექტირებული ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	56,520	3,273	59,793
სულ სრული შემოსავალი			
მოგება და სულ წლის სრული შემოსავალი	-	7,371	7,371
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	56,520	10,644	67,164

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია გვერდებზე 11 - 45 გვერდებზე.

*სს „ქართული ლუდის კომპანია“
2018 წლის ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*

’000 ლარი	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		7,371	4,823
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია		10,655	8,911
ზარალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		310	286
უიმედო ვალის ხარჯი		323	445
მეკავშირე საწარმოს ზარალის წილი გადასახადების გამოკლებით		316	-
წმინდა ფინანსური ხარჯები		2,196	6,073
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან საბრუნავ კაპიტალში ცვლილებებამდე		21,171	20,538
ცვლილება მარაგებში		(3,898)	(3,702)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(2,738)	(6,861)
ცვლილება მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებში		(601)	-
ცვლილება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		507	1,892
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან მოგების გადასახადის გადახდამდე		14,441	11,867
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან		14,441	11,867
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(16,044)	(8,873)
კაპიტალის საინვესტიციოს შეძენა		(3,731)	-
საინვესტიციო საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(19,775)	(8,873)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან			
შემოსავლები სესხებიდან	18(b)	133,771	5,078
სესხების დაფარვა	18(b)	(117,848)	(7,512)
გადახდილი პროცენტი	18(b)	(3,187)	(1,544)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობებიდან/ (გამოყენებული ფინანსურ საქმიანობებში)		12,736	(3,978)
წმინდა მატება/(კლება) ფულადი სახსრებსა და საბანკო ნაშთებზე		7,402	(984)
ფულადი სახსრები და საბანკო ნაშთები 1 იანვარს		1,050	1,834
გაცვლითი კურსის მოძრაობის გავლენა ფულად სახსრებსა და საბანკო ნაშთებზე		31	200
ფულადი სახსრები და საბანკო ნაშთები 31 დეკემბერს	16	8,483	1,050

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და განთავსებულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 11 - 45 გვერდებზე.

1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(a) ბიზნეს გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი იყენებენ განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(b) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „ქართული ლუდის კომპანია“ (შემდეგში „კომპანია“) არის სააქციო საზოგადოება, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით, დაფუძნებული 2011 წლის 9 ივნისს. კომპანიამ ააშენა ახალი ქარხანა სოფელ საგურამოში, საქართველო, რომელმაც ფუნქციონირება 2012 წლის თებერვალში დაიწყო. კომპანიის რეგისტრაციის ნომერი არის 404900737.

კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი არის სოფელ საგურამოში, მცხეთის რეგიონი, საქართველო.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ლუდისა და არა-ალკოჰოლური სასმელების წარმოება, სოფელ საგურამოში მდებარე ლუდის ქარხანაში. პროდუქცია იყიდება საქართველოში და საზღვარგარეთ. კომპანია მართავს თავის საქმიანობას როგორც ერთ საოპერაციო სეგმენტს. მმართველობითი სეგმენტის ანგარიშგება მზადდება ფასს-ს მიხედვით.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მფლობელია შპს „მიქსორი“ (63.5%), შპს „ქართული სამრეწველო ჯგუფის ჰოლდინგი“ (24.11%) და შპს „პსპ ფარმა“ (12.39%).

შპს „მიქსორი“-ს მფლობელია ორი ფიზიკური პირი ცეზარ ჩოჩელი და იზოლდა ჩარიგოგდიშვილი რომლებიც ფლობენ კომპანიის 42.12% და 42.13%-ს, შესაბამისად. ცეზარ ჩოჩელს და იზოლდა ჩარიგოგდიშვილს გააჩნიათ რიგი სხვა ბიზნეს ინტერესებიც კომპანიის ფარგლებს გარეთ. კომპანიას არ გააჩნია საბოლოო მმართველი მხარე.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 23-ე შენიშვნაში.

2. მომზადების საფუძველი

შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ეს არის კომპანიის პირველი წლიური ფინანსური ანგარიშგება სადაც გამოყენებულია ფასს 15 „ამონაგები კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ და ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში აღწერილია მე-5 შენიშვნაში.

3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც „კომპანიის“ სამუშაო ვალუტას წარმოადგენს. შესაბამისად, მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ლარში. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება, ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებებისა და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომელთაც აქვთ ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, აღწერილია შემდეგ შენიშვნაში: შენიშვნა 26 (c) -ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას კომპანია, რამდენადაც შესაძლებელია, იყენებს საბაზრო დაკვირვებად მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულება ჯგუფდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში, შეფასების მეთოდოლოგიაში წარმოდგენილი მონაცემების საფუძველზე:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: მონაცემები გარდა იმისა, რაც შედის პირველ დონეში და რომლებიც თვალსაჩინოა როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისაგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, რომელიც არ ეყრდნობა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულებების მონაცემების სხვადასხვა დონეში, მაშინ სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

„კომპანია“ მოძრაობას სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აღიარებს, რა დროსაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას.

დამატებითი ინფორმაცია სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში დაშვებების შესახებ მოცემულია შენიშვნაში 20(a)-ში - სააღრიცხვო კლასიფიკაცია და სამართლიანი ღირებულება.

5. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში

კომპანიამ ფასს 15 (იხ. (a)) და ფასს 9 (იხ. (b)) თავდაპირველად 2018 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა. რიგი სხვა ახალი სტანდარტებიც შევიდა ძალაში 2018 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არ იქონიეს არსებითი ზეგავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

კომპანიის მიერ ამ სტანდარტების გამოყენებისას შერჩეული გადასვლის მეთოდებიდან გამომდინარე, შესაძარის ინფორმაცია მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებებში არ არის გადანგარიშებული ახალი სტანდარტების მოთხოვნების ასახვის მიზნით, გარდა სავაჭრო მოთხოვნებზე გაუფასურების ზარალის ცალკე წარდგენისა.

მოცემული სტანდარტების გამოყენების თავდაპირველი გავლენა გამოწვეულია სავაჭრო მოთხოვნებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის ზრდით (იხ.B(ii)).

A. ფასს 15 - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს ერთიან ჩარჩოს იმის განსაზღვრისთვის თუ რა ოდენობის შემოსავალი იყო აღიარებული და როდის ჰქონდა აღნიშნულს ადგილი. მან ჩაანაცვლა ბასს 18 *შემოსავალი*, ბასს 11 *სამშენებლო ხელშეკრულებები* და ამასთან დაკავშირებული ახსნა-განმარტებები. ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავალი აღიარდება მაშინ როდესაც მომხმარებელს გადაეცემა საკუთრების უფლება საქონელზე ან მომსახურებაზე. საკუთრების გადაცემის მომენტის დასადგენად - დროის გარკვეულ მომენტში თუ გარკვეული პერიოდის განმავლობაში - სჭირდება განსჯა.

კომპანიამ დაიწყო ფასს 15-ის გამოყენება კუმულაციური ეფექტის მეთოდის გამოყენებით (პრაქტიკული მიზანშეწონილობის გარეშე). მოცემული სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების გავლენა აღიარდება 2018 წლის 1 იანვარს. შესაბამისად, 2017 წელს წარმოდგენილი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული - ანუ, წარმოდგენილია, როგორც ზემოთ ნახსენებია, ბასს 18-ში, ბასს 11-ში და მსგავს ახსნა-განმარტებებში. დამატებით, ფასს 15-ის განმარტებითი მოთხოვნები არ არის ზოგადად გამოყენებული შესადარის ინფორმაციაზე.

ფასს 15-ზე გადასვლას არ ჰქონია გაუნაწილებელ მოგებაზე გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ფასს 15-ზე გადასვლის შედეგად არ ყოფილა აღიარებული სახელშეკრულებო აქტივები/ვალდებულებები. ფასს 15-ს ჰქონდა არსებითი გავლენა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებზე შემოსავლის წყაროებთან მიმართებაში, მაშასადამე გავლენა იქონია შემოსავლის მიმდინარე პერიოდში აღიარებაზე, რაც ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებებში (იხ. შენიშვნა 6).

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაზე გავლენა

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

<i>’000 ლარი</i>	<u>ანგარიშის მიხედვით</u>	<u>კორექტირებები</u>	<u>ოდენობები ფასს 15-ის გამოყენების გარეშე</u>
განგრძობითი ოპერაციები			
შემოსავალი	87,834	3,705	91,539
გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	(16,513)	(3,705)	(20,218)
მოგება და სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	<u>7,371</u>	<u>-</u>	<u>7,371</u>

დამატებითი ინფორმაციისთვის კომპანიის შემოსავლების აღიარებასთან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ იხილეთ შენიშვნა 6(c).

B. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 აწესებს ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებების, და ზოგიერთი არა-ფინანსური აქტივების შესყიდვა/გაყიდვის ხელშეკრულებების, აღიარების და შეფასების მოთხოვნებს. ეს სტანდარტი ანაცვლებს ბასს 39-ს *ფინანსური ინსტრუმენტები აღიარება და შეფასება*.

ფასს 9-ს გამოყენების შედეგად, კომპანიამ შესაბამისი კორექტირებები შეიტანა ბასს 1-ში *ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა*. ეს კორექტირება მოითხოვს, რომ ფინანსური აქტივების გაუფასურება მოგება ან ზარალის უწყისში და სხვა სრულ შემოსავალში ასახული იყოს ცალკე კატეგორიად. ადრე კომპანიის მიდგომა იყო სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების სხვა ხარჯებში ასახვა.

ფასს 9-ზე გადასვლის მთლიანი გავლენა კომპანიის კაპიტალის საწყის ნაშთზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით იყო 147 ათასი ლარის ოდენობით სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული კლება.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა

ფასს 9 მოიცავს სამ ძირითად კლასიფიკაციის კატეგორიას ფინანსური აქტივებისათვის: ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფასს 9-ს მიხედვით ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ძირითადად დაფუძნებულია იმ ბიზნეს მოდელზე რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივის სამართავად და მის სახელეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე. ფასს 9 აუქმებს ბასს 39 -ს დროს გამოყენებულ კატეგორიებს როგორცაა ხანდაზმულობის ვადის მიხედვით, სესხები და მოთხოვნები და გასაყიდად ხელმისაწვდომი. ფასს 9-ს მიხედვით, ხელშეკრულებებში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები, რომლის საგანსაც ფინანსური აქტივი წარმოადგენს, სტანდარტის მიზნებისთვის არ განცალკევდება. ნაცვლად ამისა, კლასიფიკაციის მიზნებისათვის ფასდება ჰიბრიდული ფინანსური ინსტრუმენტი როგორც ერთი მთლიანობა.

ფასს 9 ძირითადად ინარჩუნებს ბასს 39-ში არსებულ მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და აღრიცხვასთან მიმართებაში.

ახსნა-განმარტებებს თუ როგორ აღრიცხავს და აკლასიფიცირებს კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს, აღრიცხავს ცვლილებებს და შესაბამის მოგებასა და ზარალს ფასს 9-ს მიხედვით, იხილეთ შენიშვნა 26.

ქვემოთ მოცემული შენიშვნები იძლევა ახსნა-განმარტებას საწყის სააღრიცხვო კატეგორიებზე ბასს 39-ის მიხედვით, და ახალ სააღრიცხვო კატეგორიებზე ფასს 9-ს მიხედვით კომპანიის ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების თითოეულ კატეგორიასთან დაკავშირებით, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

- (a) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები რომლებიც კლასიფიცირდებოდა როგორც „სესხები და მოთხოვნები“ ბასს 39-ს მიხედვით, ეხლა კლასიფიცირდება ამორტიზირებული ღირებულებით. მოცემული მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის 147 ათასი ლარის ოდენობით მატება აღიარებულ იქნა ფასს 9-ზე გადასვლისას გაუნაწილებელი მოგების საწყის ნაშთში 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

ფასს 9-ს გამოყენებას არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებულ სააღრიცხვო პოლიტიკებზე, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფასს 9 ანაცვლებს ბასს 39-ს „გაწეული ზარალის“ მოდელს „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (მსზ) მოდელით. ახალი გაუფასურების მოდელი ვრცელდება ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებულ სახელშეკრულებო აქტივებზე და ვალის ინვესტიციებზე, მაგრამ არა ინვესტიციებზე კაპიტალის ინსტრუმენტებში. ფასს 9-ის მიხედვით, საკრედიტო ზარალი აღიარდება უფრო ადრე ვიდრე ბასს 39-ის გამოყენებისას - იხილეთ შენიშვნა 26.

ფასს 9-ის გაუფასურების მოდელის მიზნებისათვის აქტივების გაუფასურების ზარალი მოსალოდნელია გაიზარდოს და გახდეს უფრო არასტაბილური. კომპანიამ დაადგინა, რომ ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნების გამოყენება 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით იწვევს გაუფასურების რეზერვის 147 ათასი ლარის ოდენობით ზრდას.

დამატებითი ინფორმაცია თუ როგორ აფასებს კომპანია გაუფასურების რეზერვს აღწერილია შენიშვნა 20 და შენიშვნა 26-ში.

i. გადასვლა

კომპანიამ გამოიყენა წინა პერიოდებთან კლასიფიკაციასა და აღრიცხვასთან (გაუფასურების ჩათვლით) მიმართებაში შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მოთხოვნისაგან

გათავისუფლების უფლება. მაშასადამე შესადარისი პერიოდები არ არის ასახული. ფასს 9-ის გამოყენების შედეგად წარმოქმნილი სხვაობები ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში აღიარებულია 2018 წლის 1 იანვარს დაგროვილ ზარალში. შესაბამისად, 2017 წელს წარმოდგენილი ინფორმაცია ზოგადად არ ასახავს ფასს 9-ის მოთხოვნებს, არამედ უფრო ბასს 39-ას.

6. შემოსავალი

ფასს 15-ის თავდაპირველი გამოყენების გავლენა მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ შემოსავლებზე ასახულია მე-5-ე შენიშვნაში. ფასს 15-ის გამოყენებისას შერჩეული გადასვლის მეთოდების გათვალისწინებით შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული ახალი მოთხოვნების ასახვის მიზნით.

'000 ლარი	2018	2017
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
ლუდისა და არა-ალკოჰოლური სასმელის მთლიანი გაყიდვები	92,796	75,414
ფასდაკლებები და შეღავათები	(4,962)	(370)
ლუდისა და არა-ალკოჰოლური სასმელის წმინდა გაყიდვები	87,834	75,044

შემოსავალი მთლიანად არის მიღებული საბითუმო მომხმარებლებისგან. 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის შემოსავალის განაწილება კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების ადგილობრივ და საექსპორტო გაყიდვებს შორის არის დაახლოებით 86% და 14%, შესაბამისად (2017: ადგილობრივი - 94% და საექსპორტო - 6%).

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლების დამლა

ლუდისა და არა-ალკოჰოლური სასმელების გაყიდვები მნიშვნელოვანი გეოგრაფიული ბაზრების მიხედვით მოყვანილია ქვემოთ:

'000 ლარი	2018	2017
საქართველო	75,794	70,582
დსთ-ს ქვეყნები	11,486	3,501
სხვა	554	961
სულ შემოსავალი	87,834	75,044

სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული გრაფიკი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე, სახელშეკრულებო აქტივებზე და სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე.

'000 ლარი	შენიშვნა 31 დეკემბერი 2018	1 იანვარი 2018
მოთხოვნები რომლებიც ასახულია 'სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები'-ში	10,665	10,118

ბიზნეს ოპერაციების ბუნებიდან გამომდინარე, მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან არ გვაქვს სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები. ყველა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, ვალდებულებები და ავანსები დაფარულია 30-90 დღის განმავლობაში.

ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

შემოსავალი ფასდება კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში მითითებული ოდენობის მიხედვით. კომპანია აღიარებს შემოსავალს, როდესაც ის გადასცემს კლიენტს უფლებებს საქონელზე ან მომსახურობაზე.

მოცემული ცხრილი გვაწვდის ინფორმაციას კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხარისხის და დროულობის შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობებისა და დაკავშირებული შემოსავლის აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით.

საქონლის/ მომსახურობის სახეობა	ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხარისხი და დროულობა, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობები	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით (ძალაში 2018 წლის 1 იანვრიდან)	შემოსავლის აღიარება ბასს 18-ის მიხედვით (ძალაში 2018 წლის 1 იანვრამდე)
გაყიდვები საბითუმო კლიენტებზე (ადგილობრივი გაყიდვები)	ადგილობრივ მომხმარებლებთან ხელშეკრულებების შემთხვევაში (ადგილობრივი გაყიდვები FCA ინკოტერმსით) – მომხმარებელი მოიპოვებს უფლებას პროდუქციაზე საგურამოში, საქართველო (კომპანიის საწყობი) მომხმარებლის მიერ უზრუნველყოფილ ტარნსპორტზე საქონლის დატვირთვის შემდგომ. ანგარიშფაქტურები როგორც წესი გადასახდელია 30-45 დღის განმავლობაში. გაყიდვები მოცემულია სავაჭრო ფასდაკლებებისა და სხვა სამომხმარებლო შეღავათების გამოკლებით, ასევე ექსკლუზიურ უფლებებთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით (დაფარვის საფასური).	შემოსავალი აღიარდება მაშინ როდესაც საქონელი დაიტვირთება კომპანიის საწყობში მდებარე სატვირთო მანქანებზე. შემოსავალი აღიარდება შეღავათების და დაფარვის საფასურის (slotting fees) გამოკლებით იმ პირობით, რომ არსებობს დიდი აღბათობა იმისა რომ არ მოხდება აღიარებული ოდენობის არსებითი აღდგენა.	შემოსავალი აღიარდებოდა მაშინ როდესაც საქონელი დაიტვირთება ტრანსპორტზე კომპანიის საწყობში, საგურამოში, რომელიც მიიჩნევა დროის მომენტად როდესაც კლიენტმა ჩაიბარა საქონელი და საქონლის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და ანაზღაურება, იმ პირობით, რომ შესაძლებელია ანაზღაურების გონივრული შეფასება. შემოსავალი აღიარდება შეღავათების გამოკლებით როდესაც ხდება შესაძლებელი მათი გონივრულად შეფასება. ეს ხორციელდება ხელშეკრულებების და ადგილობრივ მომხმარებლებთან არსებული ვაჭრობის პრაქტიკების საფუძველზე.
გაყიდვები საბითუმო კლიენტებზე – საექსპორტო გაყიდვები	ექსპორტ მომხმარებლებთან ხელშეკრულებების შემთხვევაში (გაყიდვები FCA ინკოტერმსით) – მომხმარებელი მოიპოვებს უფლებას პროდუქციაზე საგურამოში, საქართველო (კომპანიის საწყობი) მომხმარებლის მიერ უზრუნველყოფილ ტარნსპორტზე საქონლის დატვირთვის შემდგომ. ანგარიშფაქტურები გადასახდელი წინასწარ ან საბანკო უზრუნველყოფით.	შემოსავალი აღიარდება მაშინ როდესაც საქონელი დაიტვირთება კომპანიის საწყობში მდებარე სატვირთო მანქანებზე.	შემოსავალი აღიარდებოდა მაშინ როდესაც საქონელი დაიტვირთება ტრანსპორტზე კომპანიის საწყობში, საგურამოში, რომელიც მიიჩნევა დროის მომენტად როდესაც კლიენტმა ჩაიბარა საქონელი და საქონლის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და ანაზღაურება, იმ პირობით, რომ შესაძლებელია ანაზღაურების გონივრული შეფასება.

7. გაყიდვების თვითღირებულება

გაყიდვების თვითღირებულება მოიცავს მასალების დანახარჯებს 38,082 ათასი ლარი (2017: 26,779 ათასი ლარი), არაპირდაპირ ხარჯებს 7,720 ათასი ლარი (2017: 6,561 ათასი ლარი), ცვეთას 1,320 ათასი ლარი (2017: 1,221 ათასი ლარი) და პერსონალის ხარჯებს 2,418 ათასი ლარის ოდენობით (2017: 2,329 ათასი ლარი).

8. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

'000 ლარი	2018	2017
პერსონალის ხარჯები	4,148	3,639
ცვეთა და ამორტიზაცია	948	725
საგადასახადო ხარჯები, მოგების გადასახადის გარდა	892	866
საოფისე ხარჯები	704	487
პროფესიული მომსახურება	359	477
წარმომადგენლობითი და მივლინების ხარჯები	316	271
დაზღვევის ხარჯები	203	228
საბანკო დარიცხვები	216	101
სხვა	862	599
	8,648	7,393

9. გაყიდვის და დისტრიბუციის ხარჯები

'000 ლარი	2018	2017
სარეკლამო და მარკეტინგის ხარჯები	5,898	8,366
ცვეთა	4,380	3,083
დისტრიბუციის ხარჯები	3,317	1,448
პერსონალის ხარჯები	1,472	1,118
როიალტის საფასური	1,446	1,587
	16,513	15,602

10. სხვა საოპერაციო ხარჯები

'000 ლარი	2018	2017
ცვეთა	3,870	3,833
სხვა	75	-
	3,945	3,833

11. წმინდა ფინანსური ხარჯები

'000 ლარი	2018	2017
წმინდა უცხოური სავალუტო გაცვლითი მოგება	505	-
ფინანსური შემოსავალი	505	-
წმინდა უცხოური სავალუტო გაცვლითი ზარალი	-	(4,387)
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებებით	(2,701)	(1,686)
შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე	(2,701)	(6,073)
ფინანსური ხარჯები	(2,701)	(6,073)
წმინდა ფინანსური ხარჯები	(2,196)	(6,073)

12. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	მიწა და შენობები	მანქანა- დანადგარები	საოფისე მოწყობი- ლობები	მარკეტინგი და სარეკლამო აღჭურვილობა	სხვა	CIP და დაშლილი აღჭურვილობა	სულ
თვითღირებულება							
ნაშთი							
2017 წლის 1 იანვარს	16,403	66,412	956	26,411	2,404	13,955	126,541
შესყიდვები	181	254	55	4,715	354	4,332	9,891
გაყიდვები/ ჩამოწერები	-	-	-	(90)	(3)	(208)	(301)
გადაცემა	169	17,810	-	-	-	(17,979)	-
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	16,753	84,476	1,011	31,036	2,755	100	136,131
ნაშთი							
2018 წლის 1 იანვარს	16,753	84,476	1,011	31,036	2,755	100	136,131
შესყიდვები	-	-	88	8,994	2,042	5,237	16,361
გაყიდვები/ ჩამოწერები	-	-	-	(97)	(225)	-	(322)
გადაცემა	1,533	1,429	-	-	-	(2,962)	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	18,286	85,905	1,099	39,933	4,572	2,375	152,170
ცვეთა და გაუფასურების ზარალი							
ნაშთი							
2017 წლის 1 იანვარს	3,357	26,723	852	17,461	2,032	-	50,425
ცვეთა წლის განმავლობაში	740	4,730	58	3,117	259	-	8,904
გაყიდვები/ ჩამოწერები	-	-	-	(14)	(1)	-	(15)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	4,097	31,453	910	20,564	2,290	-	59,314
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	4,097	31,453	910	20,564	2,290	-	59,314
გაყიდვები/ ჩამოწერები	-	-	-	(12)	-	-	(12)
ცვეთა წლის განმავლობაში	778	4,973	56	4,461	367	-	10,635
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	4,875	36,426	966	25,013	2,657	-	69,937
საბალანსო ღირებულებები							
2017 წლის 1 იანვარს	13,046	39,689	104	8,950	372	13,955	76,116
2017 წლის 31 დეკემბერს	12,656	53,023	101	10,472	465	100	76,817
2018 წლის 31 დეკემბერს	13,411	49,479	133	14,920	1,915	2,375	82,233

ცვეთის ხარჯი 1,320 ათასი ლარის ოდენობით (2017: 1,221 ათასი ლარი) დაერიცხა გაყიდვების თვითღირებულებას (იხ. შენიშვნა 5), 4,380 ათასი ლარის ოდენობით (2017: 3,083 ათასი ლარი) გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯებს (იხ. შენიშვნა 9), 3,870 ათასი ლარის ოდენობით (2017: 3,833 ათასი ლარი) სხვა საოპერაციო ხარჯებს (იხ. შენიშვნა 10), 928 ათასი ლარის ოდენობით (2017: 725 ათასი ლარი) საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებს (იხ. შენიშვნა 8), და 137 ათასი ლარი შეტანილია მარაგების საბალანსო ღირებულებაში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2017: 42 ათასი ლარი).

სხვა ძირითადი საშუალებები ძირითადად შედგება სატრანსპორტო საშუალებებისგან.

უზრუნველყოფა

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებები 10,869 ათასი ლარი საბალანსო ღირებულებით (2017: 11,963 ათასი ლარი) დაქვემდებარებულია რეგისტრირებულ სასესხო ვალდებულებას გრძელვადიანი აქტივების ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად (იხ. შენიშვნა 18).

დამატებით, 2018 წლის 31 დეკემბერს ყველა ძირითადი საშუალება, წინა აბზაცში აღწერილი ძირითადი საშუალების გარდა, რაც წარმოადგენს ძირითად საშუალებებს 71,364 ლარის საბალანსო ღირებულებით (2017: 64,854 ათასი ლარი), დაქვემდებარებულია რეგისტრირებულ სასესხო ვალდებულებას უზრუნველყოფილ საბანკო სესხებზე (იხ. შენიშვნა 18).

13. მეკავშირე საწარმოებში ფლობილი ინვესტიციები

2017 წლის 25 დეკემბერს კომპანიამ მონაწილეობა მიიღო ახალი კომპანიის დაარსებაში: შპს „რითეილ ინვესთმენტს“ (საინვესტიციო), რეგისტრირებული საქართველოში (ასოცირებული კომპანია). კომპანიამ განახორციელა ინვესტიციები 1,500 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით, რისი საშუალებითაც კომპანია გახდა კომპანიის 33.4% აქციების და შპს „რითეილ ინვესთმენტს“-ში ხმის მიცემის უფლების მფლობელი.

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კაპიტალის საინვესტიციო გამოიმუშავებდა ზარალს და კომპანიაზე მიკუთვნებადი ზარალის ოდენობა იყო 316 ათასი ლარი (2017: ნული).

14. მარაგები

'000 ლარი	2018	2017
ნედლი და შესაფუთი მასალები	10,011	9,328
დამთავრებული წარმოება	2,779	1,453
დაუმთავრებელი წარმოება	980	922
გასაყიდი საქონელი	951	834
სხვა მარაგები	3,087	2,575
	17,808	15,112

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მარაგები მთლიანი ღირებულებით 17,808 ათასი ლარი (2017: 15,112 ათასი ლარი) დაგირავებულია უზრუნველყოფილი საბანკო სესხებისთვის (იხ. შენიშვნა 18).

15. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

'000 ლარი	2018	2017
სავაჭრო მოთხოვნები	10,665	10,118
სხვა მოთხოვნები	756	851
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ფარგლებში	11,421	10,969
გაცემული ავანსები	5,692	3,856
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	17,113	14,825

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები საბალანსო ღირებულებით 17,113 ათასი ლარი (2017: 14,825 ათასი ლარი) დაგირავებულია უზრუნველყოფილი საბანკო სესხებისთვის (იხ. შენიშვნა 18).

კომპანიის დაქვემდებარება საკრედიტო და სავალუტო რისკებს და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებულ გაუფასურების ზარალზე განმარტებულია შენიშვნა 20-ში.

16. ფულადი სახსრები და საბანკო ნაშთები

„კომპანიის“ დამოკიდებულება საპროცენტო განაკვეთის რისკზე და მგრძნობელობის ანალიზი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის განხილულია მე-20 შენიშვნაში.

	2018	2017
ბანკის მოკლევადიანი ანაზარი	7,800	-
ფულადი სახსრები ბანკში	683	1,050
ფულადი სახსრები და საბანკო ნაშთები ფინანსური მდგომარეობის და ფულადი სახსრების ანგარიშგებებში	8,483	1,050

17. კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2011 წლის სექტემბერში აქციონერთა საერთო კრებაზე გადაწყდა 70,769,900 ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი. ამ გადაწყვეტილების მიხედვით თითოეულმა აქციონერმა უნდა გააკეთოს შენატანი (ფულადი ან არაფულადი) სამი წლის განმავლობაში, პერიოდის უვადოდ გაგრძელების საშუალებით.

2016 წლის 20 დეკემბრის აქციონერთა კრების მიხედვით, კომპანიის სააქციო კაპიტალი შეადგენდა 56,519,789 ლარს კომპანიის სრულად გადახდილი 56,519,789 ჩვეულებრივი აქციების საფუძველზე, ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი კრების თარიღისთვის.

	ჩვეულებრივი აქციები	
	2018	2017
აქციების რაოდენობა		
ავტორიზებული აქციები	56,519,789	56,519,789
ნომინალური ღირებულება	1 ლარი	1 ლარი
გამოშვებული და სრულად გადახდილი	56,519,789	56,519,789
1 იანვრის მდგომარეობით		
გამოშვებული 31 დეკემბრის, სრულად გადახდილი	56,519,789	56,519,789

დივიდენდები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კომპანიას არ გამოუცხადებია დივიდენდები (2017: ნული).

18. სესხები და კრედიტები

წინამდებარე შენიშვნაში მოცემულია ინფორმაცია კომპანიის პროცენტის სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომელიც ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. საპროცენტო განაკვეთის, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე კომპანიის დაქვემდებარების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ მე-20 შენიშვნაში.

	2018	2017
‘000 ლარი		
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხები	11,954	20,575
ვალდებულებები გრძელვადიანი აქტივებზე	8,344	11,207
არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციები	24,750	-
	45,048	31,782
მიმდინარე ვალდებულებები		
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხების მიმდინარე წილი	6,914	3,164
ვალდებულებები გრძელვადიანი აქტივებზე მიმდინარე წილი	3,480	4,440
არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციების მიმდინარე წილი	76	-
	10,470	7,604
	55,518	39,386

(a) სესხის ვადები და დაფარვის გრაფიკი

დაუფარავი სესხების ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

'000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური	დაფარვის წელი	ნომინალური	საბალანსო
		საპროცენტო განაკვეთი		ღირებულება	ღირებულება
	აშშ				
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი	დოლარი	5.54%	2019	209	209
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი	ევრო	7.30%	2019	678	678
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი	ევრო	5.5% + EURIBOR	2020	568	568
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი	ევრო	8.7% + EURIBOR	2021	8,677	8,677
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი	ევრო	5% + EURIBOR	2023	8,736	8,736
ვალდებულებები გრძელვადიანი აქტივებზე	ევრო	0%-5% 4% + სეზ*	2019-2024	11,824	11,824
ობლიგაციები	ლარი	რეფინანსირების განაკვეთი	2023	25,076	24,826
სულ				55,768	55,518

*საქართველოს ეროვნული ბანკი

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

'000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური	დაფარვის წელი	ნომინალური	საბალანსო
		საპროცენტო განაკვეთი		ღირებულება	ღირებულება
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი	ევრო	8%	2023	9,368	9,368
		5.5% -7.2% +			
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი	ევრო	Euribor	2023	14,371	14,371
ვალდებულებები გრძელვადიანი აქტივებზე	ევრო	0%-8%	2018	2,516	2,516
ვალდებულებები გრძელვადიანი აქტივებზე	ევრო	5%	2022	13,131	13,131
სულ				39,386	39,386

საბანკო სესხები უზრუნველყოფილია შემდეგით:

- ძირითადი საშუალებები 71,364 ათასი ლარის ოდენობით (2017: 64,854 ათასი ლარი) (იხ. შენიშვნა 12);
- მარაგები 17,808 ათასი ლარის ოდენობით (2017: 15,112 ათასი ლარი) (იხ. შენიშვნა 14);
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 17,113 ათასი ლარის ოდენობით (2017: 14,825 ათასი ლარი) (იხ. შენიშვნა 15).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალდებულებები გრძელვადიან აქტივებზე ასევე უზრუნველყოფილია 10,869 ათასი ლარის ღირებულების შესაბამისი ძირითადი საშუალებებით (2017: 11,963 ათასი ლარი) (იხ. შენიშვნა 12).

(b) ფინანსური საქმიანობებიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან ვალდებულებების მოძრაობების შეჯერება:

'000 ლარი	1 იანვარი, 2018 წელი	ფულადი სახსრების შემოძინება	ძირითადი საშუალებების შემენა	საპროცენტო ხარჯი	უცხოური გაცვლითი კურსის გავლენა	ფულადი სახსრების გადინება (ძირითადი თანხა)	ფულადი სახსრების გადინება (პროცენტი)	31 დეკემბერი, 2018 წელი
სესხები და კრედიტები	39,386	133,771	1,176	2,701	(481)	(117,848)	(3,187)	55,518

'000 ლარი	1 იანვარი, 2017 წელი	ფულადი სახსრების შემოძინება	საპროცენტო ხარჯი	უცხოური გაცვლითი კურსის გავლენა	ფულადი სახსრების გადინება (ძირითადი თანხა)	ფულადი სახსრების გადინება (პროცენტი)	31 დეკემბერი 2017
სესხები და კრედიტები	37,539	5,078	1,686	4,139	(7,512)	(1,544)	39,386

(c) ვალდებულებები გრძელვადიან აქტივებზე

კომპანიამ შეიძინა რიგი საწარმოო აღჭურვილობა გადავადებული გადახდის პირობებიანი ხელშეკრულებების მიხედვით.

გრძელვადიანი აქტივების ხელშეკრულებების ფარგლებში ძირითად აქტივებზე უფლება კომპანიას გადაეცემა მაშინ როდესაც აქტივები მიწოდებულია კომპანიაზე. 2017 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ამ ხელშეკრულებებზე გადავადებული გადახდები აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და წარმოდგენილია როგორც ვალდებულებები გრძელვადიან აქტივებზე. კომპანია აღიარებს ამ აქტივების ღირებულებას მათი მიმდინარე ფულადი ფასის მიხედვით აღიარების თარიღისთვის.

(d) არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციები

2018 წლის დეკემბერში კომპანიამ საქართველოს საფონდო ბირჟაზე (“GSE”) გამოუშვა, განათავსა და დაარეგისტრირა (ლისტინგი) არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციები ლარში. შედეგად, კომპანიამ გამოუშვა 25 მილიონი ლარის ღირებულების არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციები რომლებიც ატარებენ ცვლად საპროცენტო განაკვეთს 4% + საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთი დაფარვის ვადით 2023 წელი. ობლიგაციის მთლიანი ძირითადი თანხა გადასახდელია დაფარვის ვადის გასვლისას.

19. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	2018	2017
სავაჭრო ვალდებულებები	7,550	6,880
ვალდებულებები შემენილ ძირითად საშუალებებზე	1,574	614
სხვა ვალდებულებები	154	831
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ფარგლებში	9,278	8,325
მიღებული ავანსები	117	198
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	9,395	8,523

კომპანიის დამოკიდებულება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებულ სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე განხილულია მე-20 შენიშვნაში.

20. სამართლიანი ღირებულება და რისკის მართვა

(a) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებები განკუთვნილია იმ ფასის დასადგენად, რომელიც მიიღება აქტივის გასაყიდად ან მიიღება ვალდებულების გადასაცემად სტანდარტულ ოპერაციაში ბაზრის მონაწილეთა შორის შეფასების დღეს. ამასთან, გაურკვევლობებისა და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას გაგებული როგორც რეალიზებადი ღირებულება აქტივების მყისიერი გაყიდვიდან ან ვალდებულებების გადაცემიდან.

კომპანიამ განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები შეფასების მეთოდის გამოყენებით. შეფასების მეთოდის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების ისეთი განმარტების შემუშავება, რომელიც ასახავს აქტივის გასაყიდ ფასს ან რომელიც გადაიხდება ვალდებულების გადასაცემად სტანდარტულ ოპერაციაში შეფასების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის. გამოყენებული შეფასების მეთოდი წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება მომავალი ძირითადი თანხიდან და პროცენტიდან მიღებული ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირებულია პროცენტის საბაზრო განაკვეთით, საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ხელმძღვანელობის აზრით, კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მათ საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული.

(b) ფინანსური რისკების მართვა

კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების გამო დამოკიდებულია შემდეგ რისკებზე:

- საკრედიტო რისკი (იხილეთ შენიშვნა 20 (b) (ii));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ შენიშვნა 20 (b) (iii));
- საბაზრო რისკი (იხილეთ შენიშვნა 20 (b) (iv)).

(i) რისკების მართვის სტრუქტურა

ხელმძღვანელობას აქვს სრული პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და ზედამხედველობაზე.

კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკები განსაზღვრულია მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად გადაიხედება, ბაზრის პირობებსა და კომპანიის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. ტრენინგებისა და მართვის სტანდარტებისა და პროცედურების გამოყენებით, კომპანია მიზნად ისახავს განავითაროს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემო, რომელშიც ყველა თანამშრომელს გააზრებული აქვს თავისი ფუნქცია და ვალდებულება.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კომპანიის ფინანსური ზარალის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაპენტი ვერ ასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ის ძირითადად წარმოიშობა კომპანიის მოთხოვნებიდან მომხმარებლების მიმართ.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ყველაზე დიდ საკრედიტო რისკს. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური გავლენა საანგარიშგებო დღისთვის იყო შემდეგი:

’000 ლარი	შენიშვნები	საბალანსო ღირებულება	
		2018	2017
სავაჭრო მოთხოვნები	15	10,665	10,118
სხვა მოთხოვნები	15	756	851
ფულადი სახსრები და საბანკო ნაშთები	16	8,483	1,050
		19,904	12,019

2017 წლის 30 მარტს კომპანიამ ხელი მოაწერა შეწყვეტის ხელშეკრულებას თიბისი ბანკთან რომლითაც კომპანიის მის პირდაპირ მშობელ კომპანიაზე (შპს „მიქსორი“ ადრე წოდებული შპს „Concrete Sleeper Plant“) გაცემული გარანტია იქნა შეწყვეტილი (იხ. შენიშვნა 23(b)). 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ არსებობს დაუფარავი გარანტიები.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

კომპანიის საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებაზე ძირითადად მოქმედებს თითოეული კლიენტის ინდივიდუალური მახასიათებლები. ამასთან, ხელმძღვანელობა ასევე განიხილავს ფაქტორებს, რომლებმაც შესაძლოა იმოქმედონ კომპანიის კლიენტთა ბაზის საკრედიტო რისკზე, მათ შორის იმ ინდუსტრიისა და ქვეყნის დეფოლტის რისკზე, რომელშიც ფუნქციონირებენ კლიენტები, რადგან მოცემულ ფაქტორებს შეიძლება გავლენა ჰქონდეთ საკრედიტო რისკზე, მითუმეტეს მიმდინარე გაუარესებულ ეკონომიკურ პირობებში. კომპანიის შემოსავლის დაახლოებით 56% (2017: 51%) კომპანიის შემოსავალი უკავშირდება ერთ ადგილობრივ კლიენტთან განხორციელებული გაყიდვის ოპერაციებს. კომპანიამ შეაფასა რომ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა შემოსავლებისა და მოთხოვნების მაღალი კონცენტრაციის გამო. კომპანიას მოცემულ კლიენტებთან აქვს გარიგების ურთიერთობები დაარსების დღიდან და ზარალი არ ყოფილა გაწეული.

საკრედიტო რისკის მართვა ხორციელდება მომხმარებლებისგან წინასწარი გადახდების მოთხოვნით ან კრედიტის გაცემამდე მათი კრედიტუნარიანობის შეფასებით, ასევე მოთხოვნების ნაშთების ყოველთვიური მონიტორინგის გზით და ვალის დაუყოვნებლივ დაფარვის მოთხოვნით როდესაც ნაშთი კონკრეტულ, ინდივიდუალური კონტრაქტისთვის დაწესებულ ლიმიტებს უახლოვდება. სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით როგორც წესი არ მოითხოვება უზრუნველყოფა. უცხოელი კლიენტების შემთხვევაში, კომპანია ძირითად დებს გარიგებებს წინასწარი გადახდის პირობით. კომპანიის შემოსავლის ძირითადი ნაწილი მიკუთვნებულია მის ადგილობრივ მომხმარებლებთან დადებულ გაყიდვის გარიგებებზე.

მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე სავაჭრო მოთხოვნებისთვის, ანგარიშგების თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით, იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2018	2017
ადგილობრივი	10,663	10,115
დსთ-ს ქვეყნები	2	3
	10,665	10,118

გაუფასურების ზარალი

სავაჭრო მოთხოვნების ვადიანობა, ანგარიშგების თარიღისთვის იყო შემდეგი:

’000 ლარი	კრედიტით გაუფასურებული	მთლიანი	გაუფასურება	მთლიანი	გაუფასურება
		2018	2018	2017	2017
დაბალი რისკი	არა	2,496	32	5,267	-
საშუალო რისკი	არა	8,268	103	4,640	-
მაღალი რისკი	კი	1,266	1,230	1,106	895
		12,030	1,365	11,013	895

კომპანიას მიაჩნია, რომ არაგაუფასურებული ვადაგადაცილებული ოდენობების ამოღება სავარაუდოდ მოხერხდება, ისტორიული გადახდების გამოცდილების და შესაბამისი კლიენტების საკრედიტო რეიტინგის ანალიზის მიხედვით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

მომხმარებელთა საკრედიტო რისკის მონიტორინგის დროს, მომხმარებლები ჯგუფდებიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების მიხედვით, მათ შორის იმის გათვალისწინებით, მომხმარებელი ფიზიკური პირია თუ იურიდიული პირი, ასაკობრივი ჯგუფის, დაფარვის ვადის და წარსულში არსებული ფინანსური სირთულეების ფაქტების გათვალისწინებით.

კომპანია აწესებს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი ზარალს ვარაუდს. ამგვარი რეზერვების ძირითად შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს კოლექტიური ზარალის კომპონენტი. კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნები ძირითადად მომდინარეობს ადგილობრივი საბითუმო მომხმარებლისგან რომელთაც აქვთ კომპანიასთან სამუშაო ურთიერთობის გრძელვადიანი გამოცდილება და კარგი საკრედიტო ისტორია.

ცვლილებები გაუფასურების რეზერვში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

’000 ლარი	ინდივიდუალური გაუფასურებები	
	2018	2017
ნაშთი 1 იანვარს	(895)	(450)
ფასს 9-ს გამოყენასთან დაკავშირებული კორექტირება (იხ. შენიშვნა 5)	(147)	-
კორექტირებული ნაშთი 1 იანვარს	(1,042)	(450)
წლის დარიცხვა	(323)	(445)
ნაშთი 31 დეკემბრის	(1,365)	(895)

ფულადი სახსრები და საბანკო ნაშთები

ფულადი სახსრები განთავსებულია ქართულ ბანკებში, რომლებსაც საკრედიტო რეიტინგის კვლევის სააგენტოს, „Fitch-ის“ მიერ მინიჭებული აქვთ B მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ შეფასება.

ფულად სახსრებსა და საბანკო ნაშთებზე გამოიყენება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფულადი სახსრებისთვის და საბანკო ნაშთებისთვის ანარიცხები არ არის არსებითი.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც კომპანიას ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. კომპანია შემდგომში დაგეგმავს ცდილობს ლიკვიდურობის მართვის უზრუნველყოფას, რათა ყოველთვის ჰქონდეს ვალდებულებების ვადაში დაფარვის შესაძლებლობა, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ პერიოდში არასაჭირო დანაკარგების გაწევის ან კომპანიის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

კომპანიის მიზანია ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების დონის შენარჩუნება ისეთი ოდენობით, რომელიც აღემატება ფინანსური ვალდებულებების ფულადი სახსრების მოსალოდნელ გადინებას, 60 თანმიმდევრული დღის განმავლობაში.

ლიკვიდურობის მოთხოვნების მართვის მიზნით, კომპანია აკეთებს მოკლევადიან პროგნოზებს ფულადი ნაკადებისთვის საოპერაციო საქმიანობების ხასიათით განსაზღვრული ფინანსური საჭიროებებიდან გამომდინარე. როგორც წესი, კომპანია უზრუნველყოფს რომ ჰქონდეს საკმარისი ფულადი სახსრები მოთხოვნამდე რათა შეძლოს მოსალოდნელი საოპერაციო ხარჯების დაკმაყოფილება 60 დღის მანძილზე, ფინანსური ვალდებულებების დაკმაყოფილების ჩათვლით; ეს გამორიცხავს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას რომელთა წინასწარმეტყველება გონივრულად არ არის შესაძლებელი, როგორც ბუნებრივი კატასტროფები.

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ წარმოდგენილია ანგარიშგების თარიღში ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი სახელშეკრულებო ვადიანობა. თანხები ბრუტო და არადისკონტირებული ფორმით არის წარმოდგენილი და ისინი მოიცავს პროცენტის მოსალოდნელ გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთგაქვითვის ხელშეკრულებების გავლენას. გაცემული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებისთვის, გარანტიის მაქსიმალური ოდენობა განაწილებულია ყველაზე ადრეულ პერიოდზე როდესაც შესაძლებელია გარანტიის მოთხოვნა:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	6 თვეზე ნაკლები	6-12 თვემდე	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები							
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი	18,868	20,562	4,629	3,300	9,382	3,251	-
ვალდებულებები გრძელვადიან აქტივებზე	11,824	13,381	2,302	1,782	3,627	5,639	31
ობლიგაციები	24,826	38,328	1,341	1,334	5,330	30,323	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	9,278	9,278	9,278	-	-	-	-
	64,796	81,549	17,550	6,416	18,339	39,213	31

31 დეკემბერი 2017

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	6 თვეზე ნაკლები	6-12 თვემდე	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები							
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი	23,739	25,977	1,632	2,243	5,331	14,423	2,348
ვალდებულებები გრძელვადიან აქტივებზე	15,647	14,069	2,159	2,281	3,152	6,477	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	8,325	8,325	8,325	-	-	-	-
ვალდებულებები კაპიტალის საინვესტიციოზე	3,888	3,888	3,888	-	-	-	-
	51,599	52,259	16,004	4,524	8,483	20,900	2,348

არ არის მოსალოდნელი რომ ფულადი ნაკადები ზემოთ მოყვანილ ხანდაზმულობის ანალიზის გრაფიკში მომხდარიყო მნიშვნელოვნად ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობებით.

კომპანიას გააჩნია გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზი დაახლოებით 30,701 ათასი ლარის ოდენობით სს თიბისი ბანკში.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო გაცვლით კურსების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ღირებულების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის შემოსავლებზე ან მის ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების საფუძველზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

საბაზრო რისკების მართვის შედეგად კომპანიას წარმოექმნება ფინანსური ვალდებულებები. კომპანია არ იყენებს საბუღალტრო ჰეჯირების მეთოდს მოგებაში ან ზარალში არასტაბილურობის სამართავად.

სავალუტო რისკი

კომპანია ექვემდებარება სავალუტო რისკს გაყიდვებზე, შეძენებზე და სესხებზე რომლებიც დენომინირებულია კომპანიის სამუშაო ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში. ვალუტები რომლებშიც ძირითადად მოცემული გარიგებები ხორციელდება არის ევრო და აშშ დოლარი.

კომპანია არ დებს წარმოებულ ხელშეკრულებებს მისი სავალუტო რისკზე დაქვემდებარების ჰეჯირებისთვის.

დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე

კომპანიის დამოკიდებულება უცხოურ სავალუტო რისკზე არის შემდეგი (ნომინალური ოდენობების საფუძველზე):

'000 ლარი	აშშ დოლარში	ევროში	აშშ დოლარში	ევროში
	დენომინირებული	დენომინირებული	დენომინირებული	დენომინირებული
	2018	2018	2017	2017
ფულადი სახსრები და საბანკო ნაშთები	54	202	457	290
უზრუნველყოფილი სესხები ბანკში	(209)	(18,659)	-	(23,739)
ვალდებულებები გრძელვადიან აქტივებზე	-	(11,824)	-	(15,647)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(532)	(2,605)	(238)	(2,306)
წმინდა დამოკიდებულება	(687)	(32,886)	219	(41,402)

შემდეგი არსებითი გაცვლითი კურსები გამოიყენებოდა წლის განმავლობაში:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		ანგარიშგების წარდგენის თარიღით	
	2018	2017	არსებული განაკვეთი	2017
აშშ დოლარი 1	2.5345	2.5086	2.6766	2.5922
ევრო 1	2.9913	2.8322	3.0701	3.1044

მგრძნობელობის ანალიზი

ლარის 10%-იან შესუსტებას ქვემოთ მითითებულის შესაბამისად, აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებაში 2018 წლის 31 დეკემბერს, მოგება ან ზარალი ექნებოდა გავლენა ქვემოთ მითითებული ოდენობებით. მოცემული ანალიზი დაფუძნებულია უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობაზე რომელსაც ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, კომპანია გონივრულად შესაძლებლად მიიჩნევს. ანალიზი ითვალისწინებს, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება. ანალიზი ჩატარებულია 2017 წლის ანალიზის მსგავს საფუძველზე ლარის 10 %-იანი გაუფასურებისთვის.

'000 ლარი:	მოგება ან ზარალი
2018	
აშშ დოლარი (10% მოძრაობა)	(69)
ევრო (10% მოძრაობა)	(3,289)
2017	
აშშ დოლარი (10% მოძრაობა)	22
ევრო (10% მოძრაობა)	(4,140)

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებულ ვალუტებთან მიმართებაში 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექნებოდა იგივე, მაგრამ საპირისპირო გავლენა ზემოთ მითითებულ ვალუტებზე ზემოთ მითითებული ოდენობებით, იმ შემთხვევაში თუ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი რჩება.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება, უპირველეს ყოვლისა, გავლენას ახდენს სესხებსა და კრედიტებზე, რადგან ეს ცვლის სესხის სამართლიან ღირებულებას (სესხი ფიქსირებული

განაკვეთით) ან მის მომავალ ფულად ნაკადებს (სესხი ცვალებადი განაკვეთით). ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსასაზღვრად, თუ რამდენად ექვემდებარება კომპანია ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთებს. თუმცა, ახალი სესხების ან კრედიტების აღებისას, ხელმძღვანელობა საკუთარ მსჯელობას იყენებს იმის გადასაწყვეტად, რომელი ცვლადი უფრო ხელსაყრელი იქნება კომპანიისთვის მოსალოდნელ პერიოდში, დაფარვის ვადის დადგომამდე - ფიქსირებულგანაკვეთიანი, თუ ცვლადგანაკვეთიანი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დამოკიდებულება

ანგარიშგების თარიღში კომპანიის პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის პროფილი იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2018	2017
ფიქსირებულ განაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური აქტივები	7,800	-
ფინანსური ვალდებულებები	(12,711)	(25,015)
	(4,911)	(25,015)
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური ვალდებულებები	(42,807)	(14,371)

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულ-განაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

კომპანია არ აღრიცხავს ფიქსირებულ განაკვეთიან ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ან გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიაში. შესაბამისად, ცვლილება საპროცენტო განაკვეთებში ანგარიშგების თარიღისთვის არ იმოქმედებდა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

ფულადი ნაკადების მგრძნობელობის ანალიზი ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

საპროცენტო განაკვეთის გონივრულად შესაძლებელი 100 საბაზისო პუნქტით ვარდნას ანგარიშგების თარიღისთვის მოგება ან ზარალზე ექნებოდა გავლენა ქვემოთ მითითებული ოდენობებით. ანალიზი მიიჩნევს, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი უცხოური გაცვლითი კურსი, უცვლელი დარჩება.

’000 ლარი	მოგება ან ზარალი	
	100 საბაზისო პუნქტით ზრდა	100 საბაზისო პუნქტით ვარდნა
2018		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	428	(431)
ფულადი ნაკადების მგრძნობელობა (წმინდა)	428	(431)

’000 ლარი	მოგება ან ზარალი	
	100 საბაზისო პუნქტით ზრდა	100 საბაზისო პუნქტით ვარდნა
2017		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	144	(144)
ფულადი ნაკადების მგრძნობელობა (წმინდა)	144	(144)

21. კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალის მართვა მიზნად ისახავს კომპანიის შესაძლებლობის დაცვას, რომ გააგრძელოს ფუნქციონირება რათა შეძლოს აქციონერებზე და სხვა მეწილეებზე გასცეს სარგებელი და შეინარჩუნოს ოპტიმალური კაპიტალის სტრუქტურა რათა შეამციროს კაპიტალის ღირებულება.

კომპანიის პოლიტიკა მდგომარეობს იმაში, რომ შეინარჩუნოს ძლიერი საბაზისო კაპიტალი რათა შეინარჩუნოს ინვესტირების, კრედიტორების და ბაზრის მონაწილეთა ნდობა და ბიზნესის მომავალ განვითარებას დაუჭიროს მხარი.

ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის კომპანიის სესხის კაპიტალთან თანაფარდობა იყო შემდეგი:

'000 ლარი	2018	2017
სულ ვალდებულებები	65,284	51,991
გამოკლებული:ფულადი სახსრები და საბანკო ნაშთები	(8,483)	(1,050)
წმინდა ვალი	56,801	50,941
 სულ კაპიტალი	 67,164	 59,940
სესხის კაპიტალთან თანაფარდობა 31 დეკემბერს	0.85	0.85

წლის განმავლობაში კომპანიას არ განუხორციელებია კაპიტალის მართვის მიდგომაში ცვლილებები.

კომპანია არ ექვემდებარება გარედან დაწესებულ კაპიტალის მოთხოვნებს.

22. პირობითი ვალდებულებები

(a) სასამართლო დავა

საქმიანობის ნორმალური მიმდინარეობის პროცესში, „კომპანია“ წარმოადგენს სამართლებრივი სარჩელებისა და საჩივრების საგანს.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მაქსიმალურ ვალდებულებას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, რომელიც შესაძლოა წარმოიშვას ამგვარი სარჩელებიდან ან საჩივრებიდან, არ ექნება არსებითი უკუ ეფექტი ფინანსურ პირობებზე ან მომავალი ოპერაციების შედეგებზე.

(b) საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო, ოფიციალური განმარტებები და სასამართლო გადაწყვეტილებების ცვლილებები, რომლებიც ზოგჯერ გაურკვეველი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელიწადი შეიძლება იქნეს გადახდილი საგადასახადო ორგანოების მიერ სამი მომდევნო კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა გარკვეულ შემთხვევებში საგადასახადო წელიწადი შეიძლება დარჩეს ღია უფრო მეტი დროით.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება სერიოზული გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(c) გარანტიები მშობელი კომპანიის მიმართ

2014 წლის ივლისში კომპანიამ მისი მშობელი კომპანიის შპს „Concrete Sleeper Plant“-ის (შემდგომ გაერთიანებული შპს „მიქსორი“-სთან 2016 წელს) მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების გარანტია გასწია, თიბისი ბანკთან 5,000 ევროს ოდენობის სასესხო ხელშეკრულების ფარგლებში („ხელშეკრულება“). სასესხო ხელშეკრულება ხელმოწერილია 5 წლის ვადით.

2014 წლის ივლისში საზედამხებელო საბჭოს გადაწყვეტილების მიხედვით კომპანია გახდა ხელშეკრულებასთან დაკავშირებით გარანტიის გამცემი მაქსიმალური საკრედიტო დაქვემდებარებით 250 ათასი ევროს ოდენობით და ნებისმიერი გადახდა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, უნდა მიჩნეულ იყოს როგორც მშობელ კომპანიაზე გაცემული სესხი.

2017 წლის 30 მარტს კომპანიამ ხელი მოაწერა ხელშეკრულების შეწყვეტას თიბისი ბანკთან რითიც შეწყდა მის მიერ პირდაპირ მშობელ კომპანიაზე (შპს „მიქსორი“ ყოფილი შპს „Concrete Sleeper Plant LLC“) უზრუნველყოფილი გარანტია. ამჟამად არ არსებობს დაუფარავი გარანტია.

23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) მშობელი კომპანია და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია არის შპს „მიქსორი“. კომპანიას არ გააჩნია საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

(i) წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წამყვან ხელმძღვანელობას წლის განმავლობაში მიღებული აქვს შემდეგი ოდენობით ანაზღაურება, რომელიც შედის პერსონალის ხარჯების კატეგორიაში (იხილეთ შენიშვნა 6):

'000 ლარი:	2018	2017
ხელფასები და ბონუსები	1,346	1,121

(ii) სხვა ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

'000 ლარი	ოპერაციის ღირებულება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		დარჩენილი ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2018	2017	2018	2017
საქონლის და მომსახურების შეძენა				
მშობელი კომპანია	279	94	-	-
კაპიტალის საინვესტიციო	920	-	522	-

24. ანგარიშგების შემდგომი მოვლენები

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ არ ჰქონია ადგილი მნიშვნელოვან მოვლენებს.

25. შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

26. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკები მუდმივად გამოიყენებოდა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ყველა პერიოდის განმავლობაში.

(a) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია კომპანიის შესაბამის სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში ხდება ანგარიშსწორების წარდგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი ფულად ერთეულებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული, მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებადი ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებადი ღირებულების სხვაობა.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღში მოქმედი გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები, რომელთა ისტორიული ღირებულება უცხოურ ვალუტაშია შეფასებული, კონვერტირდება ოპერაციის თარიღისათვის არსებული შესაბამისი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(b) ფინანსური ინსტრუმენტები

აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სავაჭრო მოთხოვნები და სესხის უზრუნველყოფა თავდაპირველად აღიარდება წარმოშობის მომენტში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება როდესაც კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი ფინანსური კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული (არა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ერთეულისთვის) მის შეძენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი ფინანსური კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად ფასდება გარიგების ღირებულებით.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები – 2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება: ამორტიზირებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლში ასახვით - ვალის ინვესტიცია; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლში ასახვით - კაპიტალის ინვესტიცია; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით.

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ კომპანია არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგება ან ზარალში ასახვით:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს

ვალის ინვესტიცია შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ყველა ფინანსური აქტივი რომელიც არ არის კლასიფიცირებული ისევე როგორც აღრიცხულია ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივები – ბიზნეს მოდელის შეფასება: 2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

კომპანია აფასებს იმ ბიზნეს მოდელის მიზნებს რომლის ფარგლებშიც ფლობილია ფინანსური აქტივი პორტფელის დონეზე, რადგან ეს საუკეთესოდ ასახავს ბიზნესის მართვის და მმართველობაზე ინფორმაციის მიწოდების მეთოდებს. განხილული ინფორმაცია მოიცავს:

- დადგენილ პოლიტიკებს და პორტფოლიოს მიზნობრიობას და მოცემული პოლიტიკების პრაქტიკაში განხორციელებას. ეს მოიცავს არის თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართული სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის მიღებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის ნებისმიერი დაკავშირებული ვალდებულების ხანგრძლივობაზე შესაბამეობაზე, ან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გადინებაზე ან აქტივების გაყიდვიდან ფულადი ნაკადების მიღებაზე;
- როგორ ფასდება და როგორ მიეწოდება კომპანიის მმართველობას ინფორმაცია პორტფელის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების შესახებ;
- რისკებს რომლებსაც გავლენა აქვთ ბიზნეს მოდელის ეფექტურობაზე (და იმ ფინანსურ აქტივებს რომლებიც მოცემული ბიზნეს მოდელის ფარგლებში არის ფლობილი) და ამ რისკების მართვის სტრუქტურას;
- როგორ ხდება ბიზნესის მმართველობის ანაზღაურება - მაგ. დაფუძნებულია თუ არა ანაზღაურება მართული აქტივების სამართლიან ღირებულებაზე ან შეგროვებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე; და
- ფინანსური აქტივების წინა პერიოდებში გაყიდვების სიხშირეს, ოდენობას და ვადებს, ამ გაყიდვების მიზნებს და მომავალი გაყიდვების საქმიანობის შესახებ მოლოდინებს;

ფინანსური აქტივების მესამე მხარეებზე გადაცემა გარიგებებში რომლებიც არ კლასიფიცირდება აღიარების შეწყვეტად არ არის მიჩნეული გაყიდვად ამ მიზნისათვის, კომპანიის აქტივების უწყვეტი აღიარების შესაბამისად.

ფინანსური აქტივები - შეფასება იმისა წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის დაფარვას : 2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

მოცემული შეფასების მიზნებისთვის, „ძირითადი თანხა“ განმარტებულია როგორც ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება მისი თავდაპირველი აღიარებისას. „პროცენტი“ განმარტებულია როგორც ფულის ღირებულება დროში და კონკრეტული დროის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის და სხვა საბაზისო სასესხო რისკებისა და ხარჯების (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები) ანაზღაურება, და ასევე მოგების მარჟა.

იმის შეფასებისას წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდას, კომპანია ითვალისწინებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს მოიცავს იმის შეფასებას შეიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობას რომელსაც შეუძლია შეცვალოს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადები ან ოდენობა ისე, რომ ის აღარ დააკმაყოფილებს ამ პირობას. ამ შეფასების გაკეთებისას, კომპანია ითვალისწინებს:

- პირობითი მოვლენები რომლებიც შეცვლიდა ფულადი ნაკადების ოდენობასა და ვადებს;
- პირობები რომლებმაც შეიძლება დააკორექტირონ სახელშეკრულებო კუპონის განაკვეთი, ცვლადგანაკვეთიანი მახასიათებლების ჩათვლით;
- ავანსები და განგრძობითობის მახასიათებლები; და
- პირობები რომლებიც ზღუდავენ კომპანიის კონკრეტული აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე წვდომას (ეგრეთ წოდებული „არდაშვებადობის“ მახასიათებლები).

წინასწარი გადახდის ფუნქცია შეესაბამება მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის დაფარვების კრიტერიუმებს თუ ავანსის ოდენობა მნიშვნელოვნად ასახავს ძირითად თანხაზე და მის დაუფარავ ოდენობაზე დაგროვილი პროცენტის გადაუხდელობებს, რაც შეიძლება მოიცავდეს არსებით დამატებით კომპენსაციას ხელშეკრულების ნაადრევი შეწყვეტისთვის. დამატებით, ფასდაკლებით ან მის სახელშეკრულებო ღირებულებაზე პრემიით შემცირებული აქტივისთვის, ფუნქცია რომელიც იძლევა საშუალებას ან მოითხოვს ავანსს იმ ოდენობით რომელიც არსებითად ასახავს სახელშეკრულებო ოდენობას დამატებული დარიცხული (მაგრამ გადაუხდელო) სახელშეკრულებო პროცენტი (რაც შეიძლება ასევე მოიცავდეს გონივრულ დამატებით კომპენსაციას ნაადრევი შეწყვეტისთვის) მიჩნეულია როგორც მოცემულ კრიტერიუმებთან შესაბამისი თუ ავანსის ფუნქციის სამართლიანი ღირებულება არის არა არსებითი თავდაპირველი აღიარებისას.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და შემოსულობა და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება - ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებული ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა მოგება და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგება ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და უცხოური გაცვლითი კურსიდან მოგება და ზარალი აღიარდება მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი აღიარების შეწყვეტისას ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, კომპანიამ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

კომპანია ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუარა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. კომპანია აფასებს არსებითია თუარა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს კომპანია ფინანსური ვალდებულებების ჩამოწერის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;

თუ შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, აღრიცხული ამორტიზირებული ღირებულებით, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ ცვლილების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, კომპანია ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოგებისა ან ზარალის კორექტირებას მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილ ფინანსურ აქტივს და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა ჩამოწერილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილ პირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას კომპანია იყენებს ფინანსური აქტივის სრული საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას კომპანია აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, კომპანია ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა.

კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების კურსის ცვლილება;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;
- კონვერტაციის შესაძლებლობის დამატება;
- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციაში.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან.

თუ ვალის ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ მოგებასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, რომელშიც თითქმის ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება მოიაზრება, ან როდესაც კომპანია არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და კომპანია არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

კომპანია დებს გარიგებებს რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს ვადა გასდის, უქმდება ან თავისუფლდება. კომპანია ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც კორექტირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულატი აქტივების და ვალდებულებების გადაცემის ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც კომპანიას აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი.

გაუფასურება

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აღიარებს ზარალის რეზერვებს.

კომპანია აფასებს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- ვალის უზრუნველყოფა რომელსაც სააღრიცხვო თარიღისთვის აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა ვალის უზრუნველყოფა და საბანკო ნაშთები რომლისთვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

კომპანია ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ როდესაც:

- არ არის სავარაუდო რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს კომპანიის მიმართ, კომპანიის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ასეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებულია;.

კომპანია მიიჩნევს, რომ სესხის უზურუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი როდესაც მისი საკრედიტო რისკის შეფასება ტოლია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „ინვესტიციის ხარისხი“.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებისაგან (ან უფრო მოკლე ვადაში თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოხმარების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს რომლის განმავლობაშიც კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალი ფასდება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა ორგანიზაციიდან ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისში კომპანია აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახული ვალის უზურუნველყოფა გაუფასურებული კრედიტით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია კრედიტით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- გამცემის ან მიმღების არსებითი ფინანსური სირთულებები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი, ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- კომპანიის მიერ წინსწრების ან სესხის რესტრუქტურისაცია იმ პირობებით რომლებსაც კომპანია სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებელის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაციის გამოყენება; ან
- ფინანსური სირთულებების გამო უზურუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენა

ზარალის რეზერვები ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია როდესაც კომპანიას აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების იმედი. კომპანია ინდივიდუალურად აფასებს ჩამოსაწერ ოდენობას და ვადებს, იმის მიხედვით არის თუ არა გონივრული მოლოდინი იმისა

რომ მოხერხდება თანხის ამოღება. კომპანია აღარ ელის მნიშვნელოვანი ოდენობის ამოღებას ჩამოწერილი თანხიდან. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას კომპანიის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის იმის განსასაზღვრად, არსებობდა თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება.

ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება შესაძლოა მოიცავს შემდეგს:

- მევალის ვადაგადაცილება ან დეფოლტი;
- კომპანიის მხრიდან ვადადამდგარი მოთხოვნების რესტრუქტურისა იმის პირობებზე, რომლებსაც კომპანია სხვაგვარად არ განიხილავდა;
- ნიშნები იმისა, რომ მოვალე ან ემიტენტი გაკოტრდება;
- მსესხებლების ან ემიტენტების გადახდის სტატუსის უარყოფითი ცვლილება კომპანიაში;
- ფინანსური სირთულეების გამო უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა, ან
- დაკვირვებადი მონაცემები, რომლებიც მიუთითებენ, რომ ადგილი აქვს შეფასებად კლებას მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები

კომპანია ამ აქტივების გაუფასურების მტკიცებულებას განიხილავს როგორც ინდივიდუალურ ასევე ჯგუფურ დონეზე. ყველა ინდივიდუალურად არსებითი აქტივი ინდივიდუალურად ფასდება გაუფასურებაზე. აქტივები რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად გაუფასურებული შემდგომ ჯგუფურად ფასდება გაუფასურებაზე რომელიც დარიცხულია, მაგრამ ჯერ არ არის იდენტიფიცირებული. აქტივები რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად არსებითი შემდეგ ჯგუფურად ფასდება გაუფასურებაზე ერთნაირი რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების დაჯგუფების გზით.

გაუფასურების ზარალი გამოითვლება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და აისახება რეზერვის ანგარიშზე. თუ კომპანია მიიჩნევს, რომ არ არსებობს აქტივის აღდგენის რეალური პერსპექტივა, შესაბამისი თანხები ჩამოიწერება. გაუფასურებულ აქტივზე პროცენტის აღიარება გაგრძელდება დისკონტირების დაბრუნების გზით. როდესაც შემდგომი მოვლენა იწვევს გაუფასურების ზარალის კლებას და ამგვარი კლება შესაძლოა ობიექტურად უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ წარმოშობილ მოვლენას, გაუფასურების ზარალის კლება აღდება მოგებაში ან ზარალში.

არაფინანსური აქტივები

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) გადაიხედება ანგარიშგების წარდგენის ყოველი თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის აღდგენადი ღირებულება.

გაუფასურების ტესტირების მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების შემოძინებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც ძირითადად დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი ნაკადის წარმოქმნილი ერთეულის ფულადი შემოძინებისგან.

კომპანიის კორპორატიული აქტივები არ ახდენენ ცალკე ფულადი ნაკადების გენერირებას და ისინი გამოიყენება ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთზე მეტი ერთეულის მიერ. კორპორატიული აქტივები ნაწილდება ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულზე გონივრულ და მუდმივ საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე, როგორც ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის შემოწმების ნაწილი, რომელზეც განაწილებულია კორპორატიული აქტივი.

აქტივის ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება (გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით) ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება მის მოსალოდნელ აღდგენად ღირებულებას აღემატება.

გაუფასურების ზარალი აისახება მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულების მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ნაწილდება თავდაპირველად ნებისმიერი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფი) გუდვილის საბალანსო ღირებულებაზე და ამცირებს მას, და შემდეგ ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფი) სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე წილობრივ საფუძველზე, და ამცირებს მას.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება ყველა საანგარიშგებო თარიღისთვის იმის თაობაზე, შემცირდა თუ არა ზარალი ან კვლავაც არსებობს თუ არა ზარალი. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია თუ აღდგენადი ღირებულების დასადგენად გამოყენებულ შეფასებებშია ცვლილება. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა განსაზღვრული (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით) გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

ანარიცხები

ანარიცხები აღიარდება იმ შემთხვევაში თუ, წარსული მოვლენების შედეგად, კომპანიას აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება რომლის შეფასებაც საიმედოდ არის შესაძლებელი, და სავარაუდოა, რომ ამ ვალდებულების დასაკმაყოფილებლად აუცილებელი იქნება კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებელის გადინება. ანარიცხები გამოითვლება მომავალი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების, გადასახადების გადახდამდე არსებული განაკვეთით დისკონტირებით, რაც ასახავს ფულის ღირებულების დროში მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების განაწილება აღიარდება როგორც ფინანსური ხარჯი.

(c) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ფასდება, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და ნებისმიერი აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. თვითწარმოებული აქტივის ღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი დანახარჯების ღირებულებისაგან, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება აქტივის

დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოყვანას, ერთეულების დემონტაჟის და გატანის ხარჯებს და ადგილმდებარეობის დასუფთავების სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას, ასევე კაპიტალიზებული სესხის ხარჯებს. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილის სახით.

როდესაც ძირითადი საშუალების ნაწილებს განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ძირითადი კომპონენტები.

ძირითადი საშუალებების გაყიდვით მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი განისაზღვრება გაყიდვიდან მიღებული ამონაგების ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება ნეტო სახით, მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის/სხვა ხარჯების ფარგლებში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების გამოცვლის ხარჯი აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდო იქნება, რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი „კომპანიაში“ შემოედინება, და მისი ხარჯი შესაძლებელია სანდოდ იქნას შეფასებული. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური გამოყენების დანახარჯების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, მათი გაწევისთანავე.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზა მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან „კომპანიის“ შიდა ძალებით დამზადებულ აქტივთან მიმართებაში, მათი დასრულების და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის თარიღიდან. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებას, მისი ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით.

ცვეთის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის მიხედვით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

ცვეთა აღიარდება გაყიდვების თვითღირებულებაში წარმოებული საქონლის ოდენობის მიხედვით. ზრდადი ერთეულების ცვეთა აღიარდება როგორც ცვეთის ხარჯი სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(iv) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადების შეფასება განსჯის საკითხს წარმოადგენს და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან გამოცდილებას. მმართველობა აფასებს ნარჩენ მოხმარების ვადებს აქტივების მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობის მიხედვით და იმ პერიოდის მიხედვით რომლის განმავლობაშიც აქტივი სავარაუდოდ მოუტანს სარგებელს კომპანიას. შემდეგი ძირითადი ფაქტორები არის გათვალისწინებული: (a) აქტივების მოსალოდნელი მოხმარება; (b) მოსალოდნელი ფიზიკური მოხმარება და ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და მის მოვლაზე; და (c) ტექნიკური ან კომერციული ხანდაზმულობა გამოწვეული საბაზრო პირობების ცვლილებებით.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების ერთეულების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადა, მიმდინარე და შესადარის პერიოდში, შემდეგია:

– შენობები	20-25 წელი;
– ძირითადი საშუალებები	8-15 წელი;

- საოფისე მოწყობილობა 3-6 წელი;
- სამარკეტინგო და სარეკლამო აღჭურვილობა 2-6 წელი;
- სხვა 2-5 წელი.

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაიხედება თითოეული ფინანსური წლის ბოლოს და იცვლება საჭიროებისამებრ.

(d) არამატერიალური აქტივები

(i) არამატერიალური აქტივები

კომპანიის მიერ შეძენილი არამატერიალური აქტივები რომლებსაც აქვთ დასრულებადი მომსახურების ვადა, ფასდება თვითღირებულებას გამოკლებული ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯები კაპიტალიზირდება მხოლოდ მაშინ როდესაც ის ზრდის კონკრეტულ აქტივში, რომელსაც ის უკავშირდება, განივთვლებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. ყველა სხვა დანახარჯი, კომპანიის შიგნით განვითარებული გუდვილისა და ბრენდების ჩათვლით, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში მათი გაწევისთანავე.

(iii) ამორტიზაცია

ამორტიზაცია გამოითვლება აქტივის ღირებულებიდან, ან სხვა ღირებულების ჩამანაცვლებელი ოდენობიდან, გამოკლებული მისი ნარჩენი ღირებულება.

არამატერიალურ აქტივებს, გუდვილის გარდა, ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდით აქტივების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში და მათი კომპანიის მფლობელობაში გადმოსვლის დღიდან აისახება მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთვლებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ მოხმარებას. შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესაძარისი პერიოდებისთვის არის შემდეგი:

- პროგრამული უზრუნველყოფა 5 წელი;
- ლიცენზიები 25 წელი.

ამორტიზაციის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები ექვემდებარება გადახედვას ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და კორექტირდება საჭიროებისამებრ.

(e) მონაწილეობა კაპიტალის ინვესტიციებში

კომპანიის მონაწილეობა კაპიტალის საინვესტიციოებში მოიცავს მონაწილეობებს ასოცირებულ საწარმოებში.

ასოცირებული საწარმოები არის საწარმოები რომლებშიც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა, მაგრამ არა ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკების კონტროლი ან ერთობლივი კონტროლი. მნიშვნელოვან გავლენად მიჩნეულია როდესაც ჯგუფი ფლობს 20%-დან 50%-მდე სხვა საწარმოს ხმის მიცემის უფლებას.

მონაწილეობა ასოცირებულ საწარმოებში აღირიცხება კაპიტალის მეთოდის გამოყენებით და თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით. ინვესტიციის ღირებულება მოიცავს გარიგების ხარჯებს.

ფინანსური ანგარიშგებები მოიცავს კომპანიის კაპიტალის საინვესტიციოში მოგებისა ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის წილს, კორექტირებების განხორციელების შემდეგ, რათა

სააღრიცხვო პოლიტიკები შეესაბამებოდეს კომპანიის პოლიტიკებს, არსებითი გავლენის ან საერთო კონტროლის დაწყების თარიღიდან მისი შეწყვეტის თარიღამდე.

როდესაც კომპანიის ზარალის წილი აჭარბებს მის მონაწილეობას კაპიტალის საინვესტიციოში, მოცემული მონაწილეობის საბალანსო ღირებულება ნებისმიერი გრძელვადიანი ინვესტიციების ჩათვლით, დაყვანილია ნულამდე, და წყდება შემდგომი ზარალის აღიარება, გარდა შემთხვევებისა როდესაც კომპანიას გააჩნია ვალდებულება ან საინვესტიციოს სახელით აქვს განხორციელებული გადახდები.

(f) იჯარით აღებული აქტივები

იჯარები რომლებთან დკავშირებით კომპანია ფლობს ყველა რისკსა და ეკონომიკურ სარგებელს კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური იჯარა. თავდაპირველი აღიარებისას იჯარით აღებული აქტივი ფასდება მის სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებას შორის უმცირესით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, აქტივი აღიარებულია ამ აქტივის შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით.

ყველა სხვა იჯარა არის საოპერაციო იჯარა და იჯარით აღებული აქტივები არ აღიარდება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(g) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგის ღირებულება გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი ხარჯის პრინციპის საფუძველზე და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომლებიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად. წარმოებული მარაგების და დაუმთავრებელი წარმოების შემთხვევაში, თვითღირებულება მოიცავს საწარმოო ზედნადები ხარჯების შესაბამის წილს, ჩვეულებრივი საოპერაციო სიმძლავრის მიხედვით.

საქმიანობის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ გასაყიდ ფასს, გამოკლებული დასრულების და გაყიდვის მოსალოდნელი ხარჯები.

(h) მოკლევადიანი თანამშრომელთა სარგებელი

თანამშრომელთა მოკლევადიანი ანაზღაურების ვალდებულებები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და აღიარდება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ თანხით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია თუ კომპანიას აქვს მიმდინარე სამართლებრივი და კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ამგვარი თანხა თანამშრომლის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად, და ამგვარი ვალდებულება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული.

(i) შემოსავალი

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 15 2018 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა. კომპანიის მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია ასახულია შენიშვნა 6-ში. ფასს 15 -ის თავდაპირველი გამოყენების გავლენა ასახულია შენიშვნა 6-ში.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

შემოსავალი საქონლის რეალიზაციიდან ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ფასდება მიღებული ან მისაღები გადახდის სამართლიანი ღირებულებით, ამონაგების, სავაჭრო

ფასდაკლებებისა და მოცულობითი ფასდაკლებების გამოკლებით. შემოსავალი აღიარდება თუ არსებობს დამაჯერებელი მტკიცებულება (ჩვეულებრივ გაფორმებული ნასყიდობის ხელშეკრულება) იმისა, რომ მნიშვნელოვანი რისკები და საკუთრების უფლება გადაეცა მყიდველს, სავარაუდოა გადახდის აღდგენა, დაკავშირებული ხარჯები და საქონლის შესაძლო დაბრუნება შესაძლოა ობიექტურად შეფასდეს, არ არსებობს საქონელთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობის ჩართულობა და რომ შემოსავლის თანხა შესაძლოა ობიექტურად შეფასდეს. თუ სავარაუდოა, რომ გაიცემა ფასდაკლებები და თანხა ობიექტურად შეიძლება შეფასდეს, ფასდაკლება აღიარდება შემოსავლის კლების სახით მნიშვნელოვანი რისკების და საკუთრების უფლების გადაცემის მომენტიდან.

(j) სხვა ხარჯები

(i) საიჯარო გადახდები

საოპერაციო იჯარების ფარგლებში განხორციელებული გადახდები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდით იჯარის მთლიან ვადაზე. მიღებული საიჯარო შეღავათები აღიარდება როგორც მთლიანი საიჯარო ხარჯის განუყოფელი ნაწილი, იჯარის ვადის განმავლობაში.

მინიმალური საიჯარო გადახდები განხორციელებული ფინანსური იჯარების ფარგლებში ნაწილდება ფინანსურ ხარჯებსა და დაუფარავი ვალდებულების შემცირებაზე. ფინანსური ხარჯი ნაწილდება იჯარის ვადის თითოეულ პერიოდზე რათა წარმოქმნას მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე.

(ii) განსაზღვრა იმისა მოიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

გარიგების დაწყებისას, კომპანია განსაზღვრავს შეთანხმება წარმოადგენს თუ არა იჯარას, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ეს განისაზღვრება იმის მიხედვით, გარიგების შესრულება დამოკიდებულია თუ არა კონკრეტული აქტივის გამოყენებაზე და გარიგება გადასცემს თუ არა აქტივის გამოყენების უფლებას სხვა მხარეს.

გარიგების დაწყებისას ან მისი გადაფასებისას, კომპანია აცალკევებს გადახდებს და სხვა გარიგების მიხედვით მოთხოვნილ ანაზღაურებას საიჯარო გადახდებად და სხვა ელემენტებთან დაკავშირებულ გადახდებთან მათი შესაბამისი სამართლიანი ღირებულებების მიხედვით. თუ კომპანია ფინანსურ იჯარაზე დაასკვნის, რომ არ არის პრაქტიკული გადახდების სანდოდ გაცალკევება, მაშინ აღიარდება აქტივი და ვალდებულება შესაბამისი აქტივის სამართლიანი ღირებულების ტოლი ოდენობით. შემდგომ ვალდებულება მცირდება გადახდებთან ერთად და აღიარდება ფინანსური დარიცხვა ვალდებულებაზე კომპანიის ზრდადი სასესხო განაკვეთის გამოყენებით.

(k) ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

კომპანიის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი ინვესტირებულ თანხებზე;
- საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე;
- ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. სესხის ხარჯები არ არის პირდაპირ მიკუთვნებადი შესაბამისი აქტივის შესყიდვაზე, შექმნას ან წარმოებაზე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან/და ზარალი აღირიცხება ნეტო საფუძველზე როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, იმის გათვალისწინებით თუ სად აქვს ადგილი უცხოური ვალუტის მოძრაობას - წმინდა მოგების თუ წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(l) სეგმენტის ანგარიშგება

საოპერაციო სეგმენტი არის კომპანიის შემადგენელი ნაწილი, რომელიც ეწევა ისეთ ბიზნეს საქმიანობას საიდანაც შესაძლებელია ამონაგების მიღება და ხარჯების გაწევა, რომლის საოპერაციო შედეგებს რეგულარულად იხილავს საწარმოში საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიმღები მთავარი პირი, ამ სეგმენტზე რესურსების განაწილების შესახებ გადაწყვეტილების მისაღებად და მისი საქმიანობის შედეგების შესაფასებლად, და რომლისთვისაც ხელმისაწვდომია ცალკე ფინანსური ინფორმაცია.

(m) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მიმდინარე და გადავადებული მოგების გადასახადი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც ის უკავშირდება საწარმოთა გაერთიანებას, ან პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი მოიცავს მოსალოდნელ საგადასახადო ვალდებულებებს ან მოთხოვნებს წლის დასაბეგრ შემოსავალზე ან ზარალზე, ისეთი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის და წინა წლებთან მიმართებაში საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი ცვლილების გამოყენებით. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2019 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებს და სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და ზღვარს გადაცდენილ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტიური გადახდის თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც ხორციელდება დივიდენდების გადახდა.

(ii) გადავადებული გადასახადი

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოები არ განასხვავებენ აქტივების საგადასახადო საფუძვლებს და მათ საბალანსო ღირებულებებს და, შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები არ წარმოიშობა.

27. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები რომლებიც ჯერ არ არის მიღებული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები და კორექტირებები სტანდარტებში, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. უფრო ადრეული მოხმარებაც ნებადართულია. თუმცა კომპანიას ჯერ არ ჰქონდა ეს ცვლილებები მიღებული ამ ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

ფასს 16 ანაცვლებს არსებულ საიჯარო სახელმძღვანელოს, ბასს 17 იჯარების ჩათვლით, ფასიც 4 - შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას, იმკ-15 - საოპერაციო იჯარა – სტიმულირება და იმკ-27 - გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას.

სტანდარტი ძალაშია ყოველწლიური პერიოდებისთვის 2019 წლის 1 იანვრიდან. ადრეული გამოყენება ნებადართულია. ხელმძღვანელობის შეფასების მიხედვით ფასს 16-ს არ ექნება არსებითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე თავდაპირველი გამოყენების პერიოდში.

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

სს „ქართული ლუდის კომანია“

საგურამო, მცხეთის რეგიონი, საქართველო

ჩვენი საცნობარო ნომერი:

ge/1/057/19

25 სექტემბერი 2019

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2019 წლის 25 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2019 წლის 25 სექტემბრით გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში 2019 წლის 20 ივნისით, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2019 წლის 20 ივნისის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

კარენ საფარიანი

აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი

შპს „KPMG Georgia“

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

სს „ქართული ლუდის კომანია“
საგურამო, მცხეთის რეგიონი, საქართველო

ჩვენი საცნობარო ნომერი:

ge/1/057/19

25 სექტემბერი 2019

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2019 წლის 25 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2019 წლის 25 სექტემბრით გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში 2019 წლის 20 ივნისით, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2019 წლის 20 ივნისის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

გიორგი საფარიანი

აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი

შპს „KPMG Georgia“

სს ქართული ლუდის კომპანია
მმართველობის ანგარიშგება
2018 წელი

შინაარსი

1. საქმიანობის მიმოხილვა	3
1.1. კომპანია და საქმიანობის შედეგები	3
1.2. აქციონერთა სტრუქტურა	4
1.3. ლუდის ბაზარი.....	4
1.4. არაალკოჰოლური სასმელების ბაზარი.....	4
1.5. სამართლებრივ/მარეგულირებელი გარემო.....	5
1.6. მაკროეკონომიკური გარემო.....	5
1.7. კომპანიის სამომავლო გეგმები	5
1.8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები.....	6
2. კორპორაციული მართვის ანგარიშგება	7
2.1. მმართველობის ორგანოები.....	7
2.2. საერთო კრება.....	7
2.3. სამეთვალყურეო საბჭო	7
2.4. კომპანიის ხელმძღვანელობა/წარმომადგენლობა.....	9
2.5. აუდიტის კომიტეტი	10
2.6. ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული კონტროლები.....	10
3. არაფინანსური ანგარიშგება.....	11
3.1. საკადრო პოლიტიკა და პერსონალის მართვა	11
3.2. გარემოს დაცვა	11
3.3. ურთიერთობა მომწოდებლებთან, მომხმარებლებთან და სხვა კრედიტორებთან.....	12
3.4. სხვა მნიშვნელოვანი მოვლენები.....	12

1. საქმიანობის მიმოხილვა

1.1. კომპანია და საქმიანობის შედეგები

სს „ქართული ლუდის კომპანია“ (შემდგომში „კომპანია“, „ქარხანა“) არის ალკოჰოლური და უალკოჰოლო სასმელებს ერთ-ერთი წამყვანი მწარმოებელი საქართველოში. ქარხნის იურიდიულ და ფაქტიური მისამართია მცხეთა, სოფელი საგურამო. კომპანია რეგისტრირებულია სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ, საიდენტიფიკაციო ნომრით #404900737.

სს „ქართული ლუდის კომპანია“ დაარსდა 2011 წელს და უკვე 2012 წლის მარტში წარადგინა თავისი პროდუქცია ქართულ ბაზარზე. ქარხანა შექმნილია თანამედროვე გერმანულ და ჩეხურ ტექნოლოგიებზე დაყრდნობით და აღჭურვილია თანამედროვე ევროპული ტექნიკით.

კომპანიას აქვს დივერსიფიცირებული პორტფელი, რომელიც მოიცავს ლუდსა და უალკოჰოლო სასმელებს. ხდება როგორც ადგილობრივი, ისე ლიცენზირებული ბრენდების წარმოება.

კომპანიის ძირითადი პროდუქტებია:

- ლუდის ადგილობრივი ბრენდები: „ზედაზენი“, „სვიანი“, და ა.შ.;
- ლუდის ლიცენზირებული ბრენდები: „ბავარია“, „ჰოლსტენი“, „ჰარპი“, „რაგნარი“ და ა.შ.;
- ლიმონათი „ზედაზენი“ სხვადასხვა გემოთი (მსხალი, ლიმონი, ტარხუნა და ა.შ.);
- ნატურალური წვენი „ჩერო“-ს სხვადასხვა სახეობა (ფორთოხალი მანდარინით, ალუბალი, ბროწეული და ა.შ.);
- RC კოლა (კოლას ტიპის სასმელი);
- ენერგეტიკული სასმელები („რედ რეინი“, „უაილდერი“);
- ცივი ჩაი სხვადასხვა არომატით.

კომპანიის პროდუქცია იყიდება მთელი საქართველოს მასშტაბით ქსელურ და უბნის/ტრადიციულ მაღაზიებში, რესტორნებსა და კაფეებში. კომპანიის პროდუქციის დისტრიბუცია ხორციელდება სხვადასხვა სადისტრიბუციო კომპანიის საშუალებით.

კომპანიის მომგებიანობა სხვადასხვა მაჩვენებლებით იყო შემდეგი:

‘000 ლ	2018	2017	% ცვლილება
მთლიანი შემოსავალი	87,834	75,044	17%
საერთო მოგება	38,294	38,154	0.37%
საერთო მარჟა %	44%	51%	
მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან	9,883	10,896	-9%
საოპერაციო მოგების მარჟა %	11%	15%	

დაგროვილ მოგებას კომპანია იყენებს რეინვესტირებისთვის, რათა გაზარდოს წარმოება, გაამრავალფეროვნოს შემოთავაზებული პროდუქციის პორტფელი, დაამატოს ახალი მიმართულებები და ა.შ.. აღნიშნულის დასტურია სწორედ ის, რომ კომპანიის ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება საინვესტიციო საქმიანობიდან ასე გამოიყურება:

'000 ლ	2018	2017
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(19,775)	(8,873)

კომპანია არ აპირებს ინვესტირების ტემპის შემცირებას, პირიქით, გეგმავს გააგრძელოს აღებული კურსი და მოახდინოს მნიშვნელოვანი ინვესტიციები ბიზნესში შემდგომ წლებშიც.

1.2. აქციონერთა სტრუქტურა

სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ აქციონერებს წარმოადგენენ შემდეგი კომპანიები:

შპს „მიქსორი“: 63.50%

- ბეტონის შპალების, სამშენებლო ბეტონის, ქვიშის, ქვა-ღორღის მწარმოებელი კომპანია.

შპს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“ (GIG): 24.11%

- GIG-ს გააჩნია ინვესტიციების დივერსიფიცირებული პორტფელი, რომელშიც უდიდესი წილი ენერგეტიკის სფეროს უკავია. ჯგუფი აქტიურია ელექტრო-ენერგიის გენერაციასა და ვაჭრობაში, ქვანახშირის მოპოვებაში, ბუნებრივი აირით ვაჭრობასა და გაზ-გასამართი სადგურების ოპერირებაში.
- საქართველოში წარმოებული ელექტრო-ენერგიის 20%-მდე GIG-ზე მოდის.

შპს „პსპ ფარმა“: 12.39%

- პსპ არის ერთ-ერთი წამყვანი ფარმაცევტული კომპანია საქართველოში, რომელსაც უკავია დაახლოებით ფარმაცევტული პაზრის 22%-იანი წილი.

1.3. ლუდის ბაზარი

ლუდის ბაზარი საქართველოში საკმაოდ აქტიურია, თუმცა, ბაზრის ზრდა ბოლო წლებში შენელებულია. ბაზარმა პიკს 2014 წელს მიაღწია, მაგრამ აქციზის გადასახადის ზრდასთან ერთად (გაიზარდა 0.40 ლარიდან 0.60 ლარამდე ლიტრზე) ბაზარი შემცირდა და დღემდე არ მიუღწევია 2014 წლის შედეგისთვის.

კომპანიამ ბაზარზე გამოჩენისთანავე საკმაოდ წარმატებულად დაიწყო საქმიანობა. პირველ წელს აიღო დაახლოებით ლუდის ბაზრის 5%, დღეს კი უკვე ბაზრის ერთ-ერთ ლიდერად გვევლინება.

1.4. არაალკოჰოლური სასმელების ბაზარი

არაალკოჰოლური სასმელების ბაზარი მრავალფეროვანია და ჯერ კიდევ გაჯერებულია. ჩვენი მონაცემებით ბაზარზე არსებული სიტუაცია არის შემდეგი: გაზიან სასმელებში ლიმონათი კარგავს ბაზრის წილს თითქმის ყოველწლიურად, თუმცა იზრდება კოლას გაყიდვები. წვენების ბაზარი შედარებით მცირეა მთლიანად უალკოჰოლო სასმელების ბაზარზე.

1.5. სამართლებრივ/მარეგულირებელი გარემო

კომპანია ექვემდებარება გარკვეულ საკანონმდებლო შეზღუდვებს, რადგან აწარმოებს საკვებ პროდუქტს. შესაბამისად, კომპანია ვალდებულია დაიცვას გარკვეული საკანონმდებლო მოთხოვნები, რომლებიც ძირითადად დაკავშირებულია საკვები პროდუქტების უსაფრთხოებასთან. ასევე გათვალისწინებულ უნდა იქნას საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული სხვადასხვა ტექნიკური რეგულაციები, რომლებიც შესაბამისია კომპანიის ბიზნეს-საქმიანობისთან. ძირითადი სამართლებრივი ჩარჩოებია:

- პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი;
- „ასოცირების ხელშეკრულებისა“ და „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) საფუძველზე არსებული ვალდებულებები;
- ანტი-მონოპოლიური რეგულაციები;
- გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა;
- საგადასახადო კოდექსი და მასთან არსებული რეგულაციები და ა.შ..

1.6. მაკროეკონომიკური გარემო

ბოლო ორი წელია რეალური მშპ წელიწადში საშუალოდ 4.5%-ით იზრდებოდა. შესაბამისად, არსებობს მოლოდინი, რომ ქართული ეკონომიკა მომავალ წლებშიც გააგრძელებს ზრდას.

ქვეყანას სტაბილური საკრედიტო რეიტინგი (BB-) ჰქონდა მინიჭებული Fitch-ის მიერ ბოლო შვიდი წლის განმავლობაში. 2019 წელს კი რეიტინგი ერთი საფეხურით გაუმჯობესდა და მიენიჭა BB.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ 2018 წლისათვის მიზნობრივი ინფლაცია იყო 3%, ეს მონაცემი 2019 წლისათვისაც იგივე ნიშნულზეა შენარჩუნებული.

1.7. კომპანიის სამომავლო გეგმები

მიუხედავად მიღწეული წარმატებისა, კომპანია ორიენტირებულია მომავალზე და სურს უფრო მეტი საინტერესო გააკეთოს როგორც თავის ინდუსტრიაში, ისე მთლიანად საქართველოს ეკონომიკაში.

კომპანია გეგმავს თავისი პორტფელის კიდევ უფრო გამრავალფეროვნებას, რათა თავის მომხარებლებს მისცეს ფართო არჩევანის საშუალება. ამის მისაღწევად ჩვენ მუდმივად ვატარებთ ადგილობრივი ბაზრის კვლევას, მონაწილეობს ვიდეტ სხვადასხვა გამოფენაში და განუწყვეტლივ ვატარებთ კვლევებს ჩვენსავე ლაბორატორიაში.

კომპანიის წარმადობის არსებული რესურსი იძლევა საშუალებას, რომ კომპანიმ გაზარდოს ექსპორტი სხვადასხვა ქვეყანაში. კომპანია მუდმივად იზრდება ამ მიმართულებით, თუმცა გეგმავს ზრდის ტემპების დაჩქარებას.

1.8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიისთვის არსებითია შემდეგი რისკები:

- **მგრძნობელობა მაკროეკონომიკური მოვლენების მიმართ** - ზოგადი ეკონომიკური სიტუაციის გაუარესებამ შეასაძლოა იმოქმედოს კომპანიის მდგომარეობაზე უარყოფითად. თუ ქვეყანაში გაურესდა ისეთი მნიშვნელოვანი ფაქტორები, როგორიცაა მშპ. ინფლაცია, საპროცენტო განაკვეთები, უმუშევრობა და ა.შ., ეს შესაბამისად აისახება კომპანიის მომხმარებლის მსყიდველობით უნარზე, ასევე ადგილობრივი მომწოდებლების მიერ დაწესებულ ფასებზე, რაც საბოლოო ჯამში უარყოფით გავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე.
- **ვალუტის კურსის ცვლილებები** - კომპანიის ხარჯების დიდი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, შესაბამისად ლარის გაუფასურებამ შეიძლება შეამციროს წმინდა მოგება. აღნიშნული რისკის მართვას კომპანიის მენეჯმენტი მუდმივ რეჟიმში ახორციელებს, შესაბამისად ამ რისკის საპასუხოდ კომპანიამ ჩაანაცვლა თავისი უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ვალდებულებების ნაწილი, ლარში დენომინირებული სასესხო ობლიგაციებით (დეტალები იხილეთ ქვემოთ).
- **განვითარებადი რეგულაციები კომპანიის ოპერირების სფეროში** - კომპანია მოღვაწეობს სასმელების ინდუსტრიაში. საქართველომ, DCFTA-ს ჰარმონიზაციის ფარგლებში, მომავალში შესაძლოა მიიღოს ევროკავშირის საკვების უსაფრთხოების რეგულაციების ეკვივალენტური რეგულაციები, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის დანახარჯების ზრდა. კომპანია ამ რისკს არეგულირებს იმგვარად, რომ ნერგავს მაღალი ხარისხის სტანდარტებს წარმოებისას. ამის დასტურია კომპანიის მიერ FSSC სერთიფიკატის მიღება 2018 წელს (დეტალები იხილეთ ქვემოთ).
- **რეგიონალური დამახულობა, რომელიც აისახება ქართულ ბაზარზე** - კომპანია ფუნქციონირებს პოლიტიკურად აქტიური რეგიონში, სადაც საქართველოს მოსაზღვრე ქვეყნები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ საქართველოს ეკონომიკაზე. ამ რისკის სრულად მართვა შეუძლებელია, თუმცა კომპანია ცდილობს ეს რისკი შეამციროს ექსპორტის წილის გაზრდის გზით.
- **გადასახადების ზრდის რისკი** - არსებობს რისკი, რომ მოხდეს ახალი გადასახადის დამატება, ამან კი უარყოფითი ასახვს ჰპოვოს ბაზარზე და საბოლოო ჯამში, კომპანიაზე. მაგალითად, როგორც ეს მოხდა 2014 წელს, როცა გაიზარდა აქციზი ლუდზე.
- **ბაზარზე არსებული სიტუაცია** - ბაზრის ზრდა შემცირებულია, ხოლო კონკურენცია იზრდება, რამაც შესაძლოა გაზარდოს კომპანიის ოპერირების ხარჯები და შეამციროს კომპანიის წმინდა მოგება.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდურობის რისკები (ასევე სხვა ფინანსური რისკები) და ამ რისკების მართვის მექანიზმები ასევე აღწერილია კომპანიის შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

შენიშვნა: კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები, არ მოუხდენია საკუთარი აქციების გამოსყიდვა და არ ყოფილა ჩართული კვლევებისა და განვითარების საქმიანობაში საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში.*

2. კორპორატიული მართვის ანგარიშგება

კომპანიას, შექმნილი აქვს კორპორატიული მართვის კოდექსი საზოგადოების წესდების ფარგლებში, რომელიც მოიცავს კორპორატიული მართვის, გადაწყვეტილებების მიღების წესებს და აგრეთვე უმაღლესი მმართველი ორგანოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელობაზე უფლებამოსილი პირისთვის დადგენილ უფლება-მოვალეობებს. 2016 წლის 20 დეკემბერს აქციონერთა კრების მიერ დამტკიცებული წესდება საჯაროა, კერძოდ განთავსებულია მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში, სადაც შესაძლებელია აგრეთვე ყველა თანმდევი ცვლილების ნახვა.

2.1. მმართველობის ორგანოები

წესდების თანახმად, საზოგადოების უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება, ხოლო კომპანიის ხელმძღვანელობის და წარმომადგენლობის ფუნქციებს ასრულებს გენერალური დირექტორი.

2.2. საერთო კრება

წესდების თანახმად, კომპანიის აქციონერთა საერთო კრება წარმოადგენს მმართველობის უმაღლეს ორგანოს. აქციონერები მონაწილეობენ კომპანიის მართვაში აქციონერთა კრებაზე მიღებული გადაწყვეტილებების გზით. საერთო კრების უფლებამოსილებას განეკუთვნება ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტა, როგორიც არის, მაგალითად, წესდებაში ცვლილებების შეტანა, კომპანიის რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია, აქციონერის მიერ აქციათა უპირატესი შესყიდვის უფლების გაუქმება, მოგების გამოყენების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა და მათი ანაზღაურების საკითხის გადაწყვეტა, დირექტორისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშების დამტკიცება, აუდიტორის არჩევა, კომპანიის ქონების შეძენა, გასხვისება (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებები) ან დატვირთვა, რომელთა ღირებულება შეადგენს საზოგადოების აქტივების ღირებულების ნახევარზე მეტს, გარდა ისეთი გარიგებებისა, რომლებიც წარმოადგენს ჩვეულ სამეწარმეო საქმიანობას.

2.3. სამეთვალყურეო საბჭო

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო არის შუალედური ხელმძღვანელობითი რგოლი. იგი ახორციელებს დირექტორის საქმიანობის კონტროლს და ანგარიშვალდებულია პარტნიორთა კრების წინაშე. 2018 წლის ბოლომდე სამეთვალყურეო საბჭო შედგება პარტნიორთა კრების მიერ 1 წლის ვადით არჩეული 3 წევრისგან (2019 წლის იანვრიდან საბჭოს მეოთხე - დამოუკიდებელი წევრი შეემატა). კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები არიან:

- ცეზარ ჩოჩელი - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: ცეზარ ჩოჩელი სამეწარმეო საქმიანობას 1991 წლიდან მოყოლებული ეწევა და გააჩნია მრავალწლიანი გამოცდილება ლუდისა და უალკოჰოლო სასმელების ბიზნესში. ცეზარ ჩოჩელი იყო სს „ლომისის“ დამფუძნებელი, რომელიც მან საქართველოში წამყვან ლუდის მწარმოებლად აქცია. მისი ხელმძღვანელობის პერიოდში სს „ლომისმა“ თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი ლუდსახარში ააშენა ნატახტარში და

ბაზრის 42%-იანი წილი დაიკავა. 2008 წელს მან სს „ლომისი“ EFES Pilsener-ის მწარმოებელ „ანადოლუ გრუპზე“ გაყიდა - ეს ტრანზაქცია იმ დროისთვის უდიდესი იყო საქართველოს კერძო სექტორში. ლუდისა და უალკოჰოლო სასმელების ბიზნესის გარდა მან აგრეთვე დაარსა ტკბილეულის ქარხანა „ბარამბო“, ხოლო 2009 წელს მისმა ბიზნესგგუფმა მინორიტარად მიიღო მონაწილეობა კომპანია "ბერტას" დაარსებაში, რომელიც ამიერკავკასიაში საყოფაცხოვრებო მოხმარებისა და ჰიგიენური პროდუქტების პირველი და უმსხვილესი მწარმოებელია. ცეზარ ჩოჩელის მიერ დაფუძნებულმა სს „ქართული ლუდის კომპანიამ“ საქართველოში ყველაზე თანამედროვე ლუდსახარში ქარხნის მშენებლობა ზედაზენში 2011 წელს დაიწყო და მალევე ბაზრის ერთ-ერთი ლიდერი გახდა. 1991 წლიდან მოყოლებული, ცეზარ ჩოჩელისა და მისი ბიზნესგგუფის მიერ დაფუძნებულ საწარმოებში 5 ათასამდე ადამიანია დასაქმებული.

- გიორგი ემირიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი: გიორგი ემირიძე ჰოლდინგი „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის“ ფინანსური დირექტორის მოადგილეა და სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2013 წლიდან. „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფში“ იგი 2011 წლიდან მუშაობს და სხვადასხვა დროს იყო კორპორაციული ფინანსების და ხაზინის მართვის დეპარტამენტის უფროსი, უფროსი კორპორაციული ფინანსების ანალიტიკოსი, კორპორაციული ფინანსების ანალიტიკოსი და ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების სპეციალისტი. 2014-2015 წლებში იგი „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრიც იყო. ბატონი გიორგი ემირიძეს ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხი აქვს კავკასიის ბიზნეს სკოლისგან და მაგისტრის ხარისხი ALBA Graduate Business School-სგან.

- იაგო ჩოჩელი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი: იაგო ჩოჩელი 1993 წლიდან არის ჩართული სამეწარმეო საქმიანობაში, იგი 1993-2002 წლებში იყო „ლომისის“ წარმოების დირექტორი, 2003-2005 წლებში „ლომისის“ დირექტორი, ხოლო 2005-2007 წლებში ლუდსახარში „ნატახტარის“ დირექტორი. 2009 წლიდან დღემდე იგი ტკბილეულის ქარხანა „ბარამბოს“ დირექტორია, ხოლო 2007-2008 წლებში შპს „ინტერპლასტის“ დირექტორი იყო. 2011-2012 წლებში იგი სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე იყო.

- საშა ტერნესი - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი: საშა ტერნესი 2019 წლის იანვრიდან იქნა არჩეული სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 1 წლის ვადით. მას აქვს განვითარებად ბაზრებზე მუშაობის 20 წელზე მეტი ხნის მენეჯერული გამოცდილება. ამჟამად მას უკავია უფროსი ვიცე-პრეზიდენტისა და ოპერაციების უფროსის პოზიციები კომპანიაში Blueorchard Finance Ltd.

სამეთვალყურეო საბჭოს ძირითადი დანიშნულება კომპანიის ეფექტური მმართველობის უზრუნველყოფაა. სამეთვალყურეო საბჭო აკონტროლებს და ამოწმებს კომპანიის ფინანსურ დოკუმენტაციას, ქონებრივ ობიექტებს, კერძოდ, საზოგადოების სალაროს და ფასიანი ქაღალდებისა და საქონლის მდგომარეობას, უფლებამოსილია ნებისმიერ დროს დირექტორისგან მოითხოვოს კომპანიის საქმიანობის ანგარიში, იწვევს აქციონერთა საერთო კრებას, საჭიროების შემთხვევაში, ამოწმებს წლიურ ანგარიშებს, მოგების განაწილების წინადადებას და ამის თაობაზე მოახსენებს აქციონერთა საერთო კრებას, ნიშნავს და ათავისუფლებს დირექტორს.

შემდეგი საკითხები საჭიროებს „კომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობას:

- საწარმოს 50%-ზე მეტი წილის შეძენა და გასხვისება;

- ფილიალების დაარსება და ლიკვიდაცია;
- წლიური ბიუჯეტისა და გრძელვადიანი ვალდებულებების მიღება;
- ვალდებულებათა აღება და უზრუნველყოფა, რომლებიც აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ ოდენობას (დაუშვებელია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და დირექტორის ვალდებულებათა უზრუნველყოფა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამის თაობაზე გადაწყვეტილება მიღებულია საერთო კრების მიერ);
- დირექტორთა უფლებამოსილებების ფარგლების დადგენა;
- ახალი სახის ეკონომიკური საქმიანობის დაწყება ან არსებული სახის საქმიანობის შეწყვეტა;
- სამეურნეო პოლიტიკის ზოგადი პრინციპების დადგენა;
- სავაჭრო წარმომადგენლების (პროკურისტების) დანიშვნა და გამოწვევა;
- „კომპანიის“ აქციებისა და სხვა ფასიანი ქაღალდების საფონდო ბირჟაზე სავაჭროდ დაშვების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
- ხელმძღვანელი პირებისთვის მოგებასა და მსგავს ურთიერთობებში მონაწილეობის განსაზღვრა, მათი საპენსიო უზრუნველყოფის პრინციპების დადგენა და საერთო კრებისათვის დასამტკიცებლად წარდგენა;
- კომპანიის ქონების შეძენის ან გასხვისების (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების) შესახებ გადაწყვეტილების მიღება, რომელთა ღირებულება აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ ოდენობას;
- იმ საკითხებზე გადაწყვეტილებების მიღება, რომელიც კანონით არ განეკუთვნება საერთო კრებისა და დირექტორის კომპეტენციას.

სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად იღებს ანგარიშს კომპანიის მიერ შესრულებული ამოცანების, ასევე, ფინანსური მდგომარეობის და არსებული რისკების შესახებ. 2018 წლის განმავლობაში კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებულ იქნა გადაწყვეტილებები, მათ შორის ისეთ მნიშვნელოვან საკითხზე, როგორიცაა კომპანიის მიერ კორპორატიული ობლიგაციების გამოშვება და საჯარო განთავსება.

2.4. კომპანიის ხელმძღვანელობა/წარმომადგენლობა

კახა კოტრიკაძე სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ გენერალური დირექტორი 2016 წლის დეკემბრიდანაა. 2016 წლის აპრილიდან 2016 წლის დეკემბრამდე იგი „კომპანიის“ ფინანსური დირექტორის პოზიციას იკავებდა. კომპანიაში მოსვლამდე იგი 12 წელი მუშაობდა სხვადასხვა წამყვან პოზიციებზე სს „თიბისი ბანკში“, მათ შორის უფროსი მენეჯერის, უფროსი კორპორაციული ბანკირის და კორპორაციული ბანკირების ჯგუფის ხელმძღვანელის პოზიციაზე. მას ასევე აქვს ნამუშევარი სს „პროგრესდიტბანკ საქართველოში“ სასესხო ოფიცრის პოზიციაზე და „თბილავიამშენში“ ფინანსური მენეჯერის პოზიციაზე. კახა კოტრიკაძეს მიღებული აქვს ბაკალავრის და მაგისტრის ხარისხები ეკონომიკაში საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტისგან.

2.5. აუდიტის კომიტეტი

2019 წელს კომპანიაში შეიქმნა აუდიტის კომიტეტი, რომელსაც უხელმძღვანელებს სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი. კომპანიამ განახორციელა ადმინისტრაციული ცვლილებები, რის შედეგადაც კომპანიაში იგეგმება შიდა აუდიტის სამსახურის შექმნა, რომელიც ანგარიშვალდებული იქნება აუდიტის კომიტეტთან.

აუდიტის კომიტეტის ძირითადი ფუნქცია იქნება ზედამხედველობა გაუწიოს, ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესს, ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებას და ა.შ..

2.6. ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული კონტროლები

შიდა კონტროლი არის პროცესი რომელიც მიზნად ისახავს ორგანიზაციული მიზნების მიღწევას შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით:

- კომპანიის ოპერაციების ეფექტურობა და ეფექტიანობა;
- კომპანიის აქტივებისა და მონაცემების დაცვა;
- ფინანსური და სხვა ანგარიშგების სანდოობა;
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების პრევენცია და გამოვლენა;
- რისკების აღმოჩენა და მართვა;
- კომპანიაში მიღებული პრაქტიკისა და ეთიკური ნორმების შესაბამისობა შესაბამის კოდექსთან და ნორმატიულ აქტებთან; და ა.შ..

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საკმაოდ დიდი ხნის პრაქტიკა. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაში ძირითადი როლი უკავია ფინანსურ დეპარტამენტს, რომელიც დაკომპლექტებულია შესაბამისი ცოდნისა და გამოცდილების მქონე პროფესიონალებით.

ფინანსური ანგარიშგების შედგენასთან დაკავშირებული შიდა კონტროლების პროცესები მოიცავს შემდეგს:

- **კომპეტენტური და ეთიკური პერსონალი:** კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესი იმართება ფინანსური დეპარტამენტის მიერ, რომელიც დაკომპლექტებულია შესაბამისი გამოცდილებისა და განთლების მქონე თანამშრომლებით. ისინი მუდმივად გადიან კვალიფიკაციის ამაღლების სხვადასხვა კურსებს. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესი ორგანიზებულია ისე, რომ მოხდეს უმცროსი თანამშრომლების მიერ მომზადებული სამუშაო ფაილების შესაბამისი გადახედვა და ხარისხის კონტროლი;
- **ფუნქცია-მოვალეობების გამიჯვნა:** თანამშრომლებზე ისეა განაწილებული ფუნქცია-მოვალეობები, რომ ერთსა და იმავე თანამშრომელს არ აქვს რომელიმე პროცესზე სრულად გავლენის მოხდენის საშუალება. თითოეულ პროცესში მონაწილეობს რამდენიმე დეპარტამენტი ისე, რომ აღსრულების და კონტროლის ფუნქციები მუდმივად გამიჯნულია ერთმანეთისგან;
- **ძლიერი საინფორმაციო ტექნოლოგიები (IT):** IT სისტემები, რომლებსაც კომპანია იყენებს ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში, კარგად ორგანიზებული და მართულია. მუდმივად ხდება მათი სანდოობაზე, სისრულესა და სიზუსტეზე შემოწმება. უნდა

აღნიშნოს რომ კონტროლის ფუნქცია მნიშვნელოვნად გაიზრდება, შიდა აუდიტის დეპარტამენტის შექმნასთან ერთად რომელიც 2019 წელშია დაგეგმილი;

- **კომპანიის აქტივების დაცვა:** კომპანია დიდ ყურადღებას უთმობს აქტივების დაცვას და დანერგილი აქვს შემდეგი სახის კონტროლები: მარაგების და ძირითადი საშუალებების ფიზიკური აღწერა; შედარებები მნიშვნელოვან მომწოდებლებთან და კლიენტებთან. კომპანიის მთელი პერიმეტრი აღჭურვილია სათვალთვალო კამერებით და კონტროლდება დაცვის სამსახურის მიერ, და ა.შ..

3. არაფინანსური ანგარიშგება

3.1. საკადრო პოლიტიკა და პერსონალის მართვა

ადამიანური რესურსების მართვის სფეროში კომპანიის პრიორიტეტს წარმოადგენს ორგანიზაციული სტრუქტურის სრულყოფა/დახვეწა, თანამშრომელთა შრომის და სოციალური დაცვის გაუმჯობესება და შრომის ეფექტურობის ზრდა.

კომპანიის საკადრო პოლიტიკა ორიენტირებულია ახალგაზრდა კადრების მოზიდვასა და არსებული კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებაზე. კომპანიის თანამშრომლებს მუდმივად უტარდებათ ტრენინგები შრომის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით.

კომპანიის ყველა თანამშრომელი უზრუნველყოფილია ჯანმრთელობის დაზღვევით.

3.2. გარემოს დაცვა

გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს სს ქართული ლუდის კომპანიის საქმიანობას, ძირითადად შეეხება:

მყარი ნარჩენების მართვა - 2017 წელს საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსი“-ს მოთხოვნათა შესაბამისად, კომპანიამ შეიმუშავა მყარი ნარჩენების მართვის გეგმა, რომელიც მოიცავს კომპანიის საქმიანობის უახლოეს სამწლიან პერიოდს და ადგენს საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი საწარმოო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვების, ტრანსპორტირების, განთავსების, გაუვნებლობისა და ხელახალი გამოყენების წესებს, გარემოსდაცვითი წესების მოთხოვნების დაცვით.

ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის კონტროლი - 2017 წელს კომპანიის მიერ ასევე შემუშავებულ იქნა ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში. აღნიშნულ დოკუმენტში გაწერილია საწარმოს მიერ ემისიის პროცესში მავნე ნივთიერებათა ზღვრული დასაშვები კონცენტრაციები.

წყლის რესურსებით სარგებლობა - სს „ქართული ლუდის კომპანია“, როგორც ლუდისა და არაალკოჰოლური სასმელების მწარმოებელი კომპანია, პროდუქციის ძირითად ნედლეულად იყენებს წყალს, რომელსაც მოიპოვებს ჭაბურღილებიდან, სახელმწიფოს მიერ გაცემული ლიცენზიების საფუძველზე. აღნიშნული ლიცენზიების პირობების და კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად, სამეწარმეო დანიშნულებით მოპოვებული წყლის

რაოდენობის შესახებ კომპანია კვარტალურ და ყოველწლიურ ანგარიშს წარუდგენს სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს.

კომპანიას ჰყავს გარემოსდაცვითი მმართველი, რომელიც გარემოსდაცვითი მიმართულებით ზედამხედველობას უწევს კომპანიის ყველა სტრუქტურული ერთეულის მიერ კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების და რეგულაციების შესრულებას.

3. 3. ურთიერთობა მომწოდებლებთან, მომხმარებლებთან და სხვა კრედიტორებთან

კომპანიამ ჩამოაყალიბა მყარი პროფესიონალური ურთიერთობები მომხმარებლებთან, რაც გამოიხატა ერთჯერადი მომხმარებლის მუდმივ მომხმარებლად გადაქცევაში და მობრუნებული საქონლისა და უკმაყოფილო მომხმარებლების შემცირებულ რაოდენობაში.

კომპანია თანამშრომლობს როგორც ქართულ, ისე უცხოურ მომწოდებლებთან, რომელთაც სანდო პარტნიორის სტატუსით სარგებლობს.

კომპანიის მენეჯმენტი სათანადო ყურადღებას უთმობს კრედიტორებთან ურთიერთობას და ცდილობს მათ სრული და ამომწურავი ინფორმაცია მიაწოდოს კომპანიის მიმდინარე და მოსალოდნელი ფინანსური და არაფინანსური შედეგების შესახებ.

3. 4. სხვა მნიშვნელოვანი მოვლენები

- ობლიგაციების გამოშვება

2018 წლის ბოლოს კომპანიამ გამოუშვა 25 მილიონი ლარის ღირებულების ობლიგაცია. კომპანიამ ეს გააკეთა თავისი სავალუტო და ლიკვიდურობის პარამეტრების კიდევ უფრო გაჯანსაღების და ოპერაციებში და წარმოებაში ინვესტირების მიზნით.

- საკრედიტო რეიტინგი

2018 წლის 30 მარტს კომპანიამ პირველად მიიღო საკრედიტო რეიტინგი ევროპული საკრედიტო სააგენტო Scope Ratings GmbH-სგან. კომპანიის გრძელვადიანი დეფოლტის რეიტინგი არის “BB-/სტაბილური პერსპექტივით“, ხოლო არა-სუბორდინირებული, არა-უზრუნველყოფილი სესხების/ობლიგაციების რეიტინგი არის „BB“ (იგივე რეიტინგი აქვს მინიჭებული საქართველოს სახელმწიფოს). აღნიშნული რეიტინგი წარმოადგენს ერთ-ერთ საუკეთესო საკრედიტო რეიტინგს საქართველოში მოღვაწე კერძო არასაბანკო კომპანიებს შორის. 2019 წელს კომპანიამ შეინარჩუნა წინა წელს მინიჭებული რეიტინგი.

- სერთიფიკატები

2018 წლის ივლისში კომპანიამ აიღო FSSC სერთიფიკატი. FSSC 22000 წარმოადგენს სურსათის უვნებლობის მენეჯმენტის სისტემის სრული სერთიფიკაციის სქემას. იგი დაფუძნებულია ISO 22000 სტანდარტზე, რომელიც წარმოადგენს სურსათის უვნებლობის მენეჯმენტის სისტემის გლობალურ სტანდარტს და ISO/TS 22002 სტანდარტზე, რომელიც გამიზნულია სურსათის მწარმოებელი ბიზნესოპერატორებისათვის. 2019 წლის ივნისში ჩატარებული სასერთიფიკატო აუდიტის შედეგად შეინარჩუნა კომპანიამ.

კომპანიას 2015 წელს მიღებული აქვს ISO 9001:2008 სერტიფიკატი, რაც ადასტურებს, რომ კომპანიას დანერგილი აქვს ლუდისა და არაალკოჰოლური სასმელების წარმოებისა და მიწოდების ხარისხის მართვის სისტემა და 2016 წელს - ISO 22000:2005 სერტიფიკატი, ლუდისა და არაალკოჰოლური სასმელების საკვების უვნებლობის მართვის სისტემის დანერგვის თაობაზე.

სს ქართული ლუდის კომპანიის 2018 წლის მმართველობის ანგარიშგება დამტკიცდა
დირექტორის მიერ 2019 წლის 24 სექტემბერს:

დირექტორი, კახაბერ კოტრიკაძე

წყარო:

https://www.nbg.gov.ge/uploads/publications/analytical_reports/2019/current_macro-economic_review_geo.pdf

კომპანიას 2015 წელს მიღებული აქვს ISO 9001:2008 სერტიფიკატი, რაც ადასტურებს, რომ კომპანიას დანერგილი აქვს ლუდისა და არაალკოჰოლური სასმელების წარმოებისა და მიწოდების ხარისხის მართვის სისტემა და 2016 წელს - ISO 22000:2005 სერტიფიკატი, ლუდისა და არაალკოჰოლური სასმელების საკვების უვნებლობის მართვის სისტემის დანერგვის თაობაზე.

სს ქართული ლუდის კომპანიის 2018 წლის მმართველობის ანგარიშგება დამტკიცდა დირექტორის მიერ 2019 წლის 25 სექტემბერს:

დირექტორი, კახაბერ ჯორჯიშვილი

წყარო:

https://www.nbg.gov.ge/uploads/publications/analytical_reports/2019/current_macro-economic_review_geo.pdf